

**Pritarta sujungti į vieną dokumentą
Patvirtinta Lietuvos beisbolo asociacijos prezidiumo posėdyje**

**LIETUVOS BEISBOLO ASOCIACIJOS ETIKOS IR DRAUSMĖS KODEKSAS
BRUTALAUŠ SPORTININKŲ IR ŽIŪROVŲ ELGESIO TAISYKLĖS, ATSAKOMYBĖ UŽ
MANIPULIAVIMĄ SPORTO VARŽYBOSE.**

TURINYS

I skyrius – BENDRIEJI NUOSTATAI
II skyrius – SAŲOKOS
III skyrius – ETIKOS IR DRAUSMĖS KODEKSO TAIKYMAS
IV skyrius – BENDROSIOS ETIKOS NORMOS
V skyrius – DRAUSMĖS PAŽEIDIMAI
VI skyrius – DĖL BRUTALAUŠ SPORTININKŲ IR ŽIŪROVŲ ELGESIO
**VII skyrius – DOPINGO PREVENCIJOS IR KOVOS SU MANIPULIAVIMU SPORTO
VARŽYBOSE**
VIII skyrius – SANKCIJOS
IX skyrius – BENDROSIOS SANKCIJŲ TAIKYMO TAISYKLĖS
X skyrius - DRAUSMINIAI ORGANAI
XI skyrius - DRAUSMĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS
XII skyrius – NEŠALIŠKA SKUNDŲ, KONFLIKTŲ NAGRINĖJIMO TVARKA
XIII skyrius – BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS
**PRIEDAS NR. 1 - PRIEKABIAVIMO, SEKSUALINIO PRIEKABIAVIMO IR SMURTO
PREVENCIJOS LIETUVOS BEISBOLO ASOCIACIJOJE TAISYKLĖS**
PRIEDAS NR. 2 – KOVA SU DISKRIMINACIJA SPORTE

I SKYRIUS. BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Lietuvos beisbolo asociacijos Etikos ir drausmės kodekso paskirtis.

1. Lietuvos beisbolo asociacijos (toliau - LBA) Etikos ir drausmės kodekso paskirtis – nustatyti garbingo beisbolo sporto ir su juo susijusios veiklos, elgesio vertybinius principus, elgesio nuostatas, pripažinti, palaikyti, puoselėti beisbolo sporto, kaip sporto šakos ir garbingo varžymosi įvaizdį, nustatyti atsakomybę už šio kodekso ir kitų aktų nuostatų pažeidimus.
2. LBA Etikos ir drausmės kodeksas ir jo nuostatos remiasi jau suformuotais etikos principais kituose teisės aktuose: Europos Tarybos patvirtintu Sporto etikos kodeksu, Tarptautinės beisbolo ir softbolo federacijos - WBSC Etikos kodeksu, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir smurto prevencijos taisyklėmis, ir kt.
3. LBA Etikos ir drausmės kodeksas nustato pažeidimus, už kuriuos taikomos kodekse nustatytos sankcijos. Šis kodeksas taip pat reglamentuoja atsakomybę bei jos taikymo sąlygas už kituose LBA organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir sprendimuose, taip pat WBSC (Tarptautinės beisbolo ir softbolo federacijos), WBSC Europe (Europos beisbolo ir softbolo konfederacija) dokumentuose ir jų organų sprendimuose nustatytų reikalavimų nesilaikymą.
4. LBA Etikos ir drausmės kodeksas nustato LBA drausminių organų sudarymo tvarką, jų kompetenciją bei taisykles, kuriomis vadovaudamiesi LBA drausminiai organai sprendžia jų kompetencijai priskirtus klausimus.
5. LBA Etikos kodekso priedas “Priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir smurto Lietuvos beisbolo asociacijoje prevencijos taisyklės” yra neatskiriama šio kodekso dalis, kuri reglamentuoja taisykles, susijusias su priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir smurto prevencija.

II SKYRIUS. SĄVOKOS

2 straipsnis. Sąvokos ir apibrėžimai.

1. LBA Etikos ir drausmės kodekse naudojamos sąvokos ir apibrėžimai reiškia:

- 1) Dalyviai – LBA Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje nurodyti asmenys, nepriklausomai nuo jų rasės, lyties, amžiaus, tautybės, kilmės, įsitikinimų, religijos, veiklos, teisinio statuso ir kitų, su asmeniu susijusių, aplinkybių, savybių;
- 2) Etikos ir drausmės kodeksas – LBA narių Suvažiavimo organų patvirtintas Lietuvos beisbolo asociacijos Etikos ir drausmės kodeksas su visais pakeitimais;
- 3) Drausminiai organai - LBA Etikos ir drausmės komisija, ar kiti LBA narių Suvažiavimo patvirtinti drausmės organai;
- 4) Drausmės pažeidimai – asmens veiksmai (veikimas arba neveikimas), kurie prieštarauja sąžiningo, sportiško, etiško, garbingo elgesio principams ir taisyklėms, geriems papročiams ir/arba kenkia ar gali pakenkti beisbolo sporto, kaip sąžiningo sporto šakos ar Dalyvių įvaizdžiui bei reputacijai. Drausmės pažeidimais laikoma taip pat asmens veika, už kurią taikomos Etikos ir drausmės kodekse nustatytos sankcijos, nurodytai Etikos ir drausmės kodekso V skyriaus 7, 8 ir 9 straipsniuose;
- 5) Drausmės pažeidimo byla – Etikos ir drausmės kodekse nustatyta tvarka vykdomas procesas dėl galimai įvykdyto Drausmės pažeidimo;
- 6) WBSC - Tarptautinė beisbolo ir softbolo confederacija;
- 7) LBA – Lietuvos beisbolo asociacija;
- 8) LBA veiklos teritorija – Lietuvos Respublika;
- 9) LBA įstatai – nustatyta tvarka patvirtinti ir viešame registre įregistruoti LBA įstatai su visais pakeitimais;
- 10) LBA administracija – LBA įstatuose nurodytas vykdymo organas, kuris pagal kompetenciją yra įgaliotas spręsti administracines funkcijas;
- 11) LBA organai – LBA įstatuose nurodyti vienasmeniai, kolegialūs valdymo, vykdymo, Drausmės ir priežiūros bei ir kiti organai;
- 12) Oficialūs asmenys – bet kokie asmenys, išskyrus Sportininkus, užsiimantys su beisbolo sportu susijusia veikla LBA Naryje ar LBA, nepriklausomai nuo jų užimamų pareigų ir veiklos pobūdžio (administracine, sportine ar kita) ar trukmės, tokie kaip vadovai, treneriai, medicinos personalas, atstovai spaudai, kitas pagalbinis personalas, taip pat kiti asmenys, galintys daryti įtaką LBA Nariui ar LBA, tokie kaip akcininkai, dalininkai ar rėmėjai;
- 13) Oficialūs varžybų asmenys – teisėjas, komisaras, sekretoriato teisėjai, asmenys atsakingi už Varžybų saugumą, asmenys, turintys įgaliojimus susijusius su Varžybų organizavimu, o taip pat kiti asmenys, vykduantys Varžybų organizavimo kontrolę bei vertinantys teisėjų veiksmus;
- 14) Narys – viešas ar privatus juridinis asmuo, kuris pagal LBA įstatus yra LBA narys;
- 15) Varžybų Organizatorius – juridinis asmuo, kuriam, sutarčių pagrindu, LBA yra delegavusi teisę vykdyti atitinkamo lygio Lietuvos beisbolo sporto varžybas;
- 16) Komanda – oficialūs asmenys ir Sportininkai, kurie įtraukti į Pareiškėjo paraišką;
- 17) Sportininkas – fizinis asmuo, kuris dalyvauja beisbolo sporto varžybose ir turintis LBA licenciją;
- 18) Varžybos – oficialiai organizuojami ir pagal LBA bei atitinkamų Varžybų taisykles, reglamentus bei kitus varžybas reglamentuojančius dokumentus vykdomi beisbolo sporto čempionatai, pirmenybės, taurės ir kt., kurie vykdomi LBA veiklos teritorijoje arba už jos. Sąvoka Varžybos apima ir Sportininkų treniruotes, rengiantis Varžyboms;
- 19) Renginiai – bet kokie renginiai LBA teritorijoje, kurie susiję su beisbolo sporto plėtojimu, propagavimu, kuriame dalyvauja Oficialus asmuo, Oficialus varžybų asmuo ir/arba Sportininkas ir/arba Narys;
- 20) LBSK - Lietuvos beisbolo sporto kodeksas;

- 21) Varžybų taisyklės – LBA ir beisbolo sporto varžybų organizavimo ir vykdymo taisyklės, nustatyta tvarka LBA patvirtintos konkrečios beisbolo sporto šakos taisyklės;
- 22) Varžybų reglamentai - LBA patvirtinti Varžybų reglamentai;
- 23) Varžybų pradžia – momentas nuo oficialiai paskelbtos Varžybų pradžios - užsiregistravus varžybų administracinėje komisijoje;
- 24) Varžybų pabaiga – momentas nuo oficialiai paskelbtos Varžybų pabaigos - po apdovanojimų įteikimo ceremonijos;
- 25) Iki varžybų – laikotarpis nuo atvykimo į Varžybų vykdymo vietą iki oficialios Varžybų pradžios;
- 26) Po varžybų – laikotarpis nuo oficialios Varžybų pabaigos iki išvykimo iš Varžybų;
- 27) Varžybų vykdymo teritorija – Varžybų teritorija tarp jų ir kita teritorija, susijusi su konkrečia Varžybų vykdymo vieta (kuriose rengiamos varžybos ir jų prieigos);
- 28) Žaidimų taisyklės – WBSC patvirtintos oficialios beisbolo taisyklės.

2. Sąvokos ir apibrėžimai naudojami vienaskaita yra taikomi ir daugiskaita, ir atvirkščiai.

3. Etikos ir drausmės kodekse neapertos sąvokos ir apibrėžimai suprantami taip, kaip jie apibrėžiami ir/ar aiškinami LBA dokumentuose arba kituose dokumentuose, tame tarpe Lietuvos Respublikos teisės aktuose, WBSC, CEB dokumentuose.

III SKYRIUS. ETIKOS IR DRAUSMĖS KODEKSO TAIKYMAS

3 straipsnis. Asmenys, kuriems taikomos Etikos ir drausmės kodekso nuostatos.

1. Etikos ir drausmės kodeksas taikomas ir jo privalo laikytis šie fiziniai ir juridiniai asmenys:
  - 1) LBA administracija ir kiti darbuotojai;
  - 2) LBA valdymo, vykdymo ir kitų organų nariai, bei kiti LBA įstatuose paminėti asmenys;
  - 3) Garbės prezidentas, Prezidento patarėjai ir kt.;
  - 4) Nariai;
  - 5) Narių nariai ir darbuotojai;
  - 6) Klubai;
  - 7) Klubo darbuotojai;
  - 8) Sportininkai ir jų atstovai;
  - 9) Sportininkų agentai ir kiti atstovai;
  - 10) Oficialūs varžybų asmenys ir kiti teisėjai;
  - 11) kiti asmenys, kurie ar kurių veiksmai tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su Varžybomis ir/ar Dalyviais.
2. Už tą patį pažeidimą gali būti taikomos sankcijos ir Dalyviui fiziniam asmeniui, ir Dalyviui juridiniam asmeniui. Juridiniam asmeniui gali būti taikomos sankcijos už Sportininko ir/arba Teisėjo, Oficialaus asmens veiksmais padarytus pažeidimus.

4 straipsnis. Etikos ir drausmės kodekso taikymo principai.

1. Etikos ir drausmės kodeksas taikomas kiekvienose Varžybose, įskaitant laikotarpį Iki varžybų ir Po varžybų, Renginiuose, taip pat visais kitais atvejais, kai yra pažeidžiami Etikos ir drausmės kodekse, LBA organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir sprendimuose ir/ar WBSC dokumentuose ir jų organų sprendimuose nustatyti reikalavimai ir taisyklės.
2. Etikos ir drausmės kodeksas taikomas organizuojant Drausmės pažeidimų nagrinėjimo veiklą.

5 straipsnis. Etikos ir drausmės kodekso ir kitų aktų, numatančių atsakomybę už drausmės pažeidimus, taikymas.

1. Jeigu Etikos ir drausmės kodekse nenumatyta kitaip, Dalyviams už tą patį drausmės pažeidimą, kartu su Etikos ir drausmės kodekse numatyta sankcija, gali būti taikomos ir kitos - LBSK, bei Varžybas reglamentuojančiuose dokumentuose ar sportinės veiklos sutartyje, ar WBSC

dokumentuose nurodytos sankcijos, skiriamos pagal atitinkamuose dokumentuose reglamentuotą sankcijų taikymo tvarką.

IV SKYRIUS. BENDROSIOS ETIKOS NORMOS

6 straipsnis. Bendrosios etikos normos.

1. Asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje, atsako už beisbolo sporto vystymo vientisumą, bei beisbolo sporto reputaciją tiek Lietuvoje, tiek už Lietuvos ribų ir turi nuolat siekti apsaugoti Lietuvos beisbolo sporto įvaizdį nuo pavojaus ar žalos, kylančios dėl amoralios, neetiškos veiklos metodų ar užsiėmimų.
2. Etikos ir drausmės kodeksu siekiama užtikrinti, kad beisbolo sporto varžybos būtų vykdomos, o beisbolo sporto šaka būtų administruojama laikantis etikos, sąžiningumo, garbingumo, skaidrumo, demokratijos, patikimumo, orumo, profesionalaus elgesio ir garbingo varžymosi normų ribose. LBA bei asmenys, nurodyti Etikos kodekso III skyriuje privalo siekti pateikti beisbolo sporto šaką kaip sporto šaką, kuri vadovaujasi garbingo ir kilnaus elgesio principais, be smurto, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir bet kokių neetiškų veiksmų.
3. Etikos ir drausmės kodekse garbingas varžymasis apibrėžiamas ne tik, kaip varžymasis pagal taisykles. Garbingas varžymasis apima draugystę, pagarbą kitiems ir kilnų požiūrį. Garbingo varžymosi sąvoka naudojama ne tik siaurąja garbingo varžymosi beisbolo sporto varžybose tiesiogine prasme, tačiau apima ir beisbolo sporto šakos valdymo ir administravimo sritis.
4. Garbingas varžymasis reiškia mąstymo būdą, o ne tik tam tikrą elgesį. Jis apima apgaulės, dopingo, smurto, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, išnaudojimo ir hiperkomercializacijos eliminavimą siekiant, kad sportas taptų švarus. Garbingas varžymasis yra pozityvi koncepcija.
5. Sportas, tame tarpe ir beisbolo sportas, yra socialinis ir kultūrinis institutas, kuris, jei praktikuojamas garbingai, praturtina visuomenę ir skatina tautų draugystę. Sportas taip pat yra individuali veikla, kuri, jei rungiamasi garbingai, skatina savimonę, saviraišką ir savirealizaciją, asmeninius pasiekimus, įgūdžių įgijimą ir demonstravimą, socialinę sąveiką (interakciją), džiugesį, gerą sveikatą ir socialinę gerovę.
6. Kiekvieno asmens teisė į orumą bei pagarbų elgesį yra neatsiejama Etikos ir drausmės kodekso dalis.
7. Beisbolo sporte neturi būti jokios diskriminacijos dėl rasės, lyties, religijos, politinių ar filosofinių įsitikinimų, šeimyninės padėties ar dėl kitų pagrindų.
8. Asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje privalo būti lojalūs beisbolo sportui bei jo propaguojamiems garbingo varžymosi principams ir nedaryti nieko, kas galėtų diskredituoti sportą.
9. Privaloma vadovautis dorumo, sąžiningumo ir pagarbos principais, kaip esminiais beisbolo sporto veiklos atžvilgiu ir niekada sąmoningai nepateikti melagingos informacijos kitiems.
10. Privaloma vengti teisės pažeidimų, darančių žalą tiek beisbolo sportui, tiek pažeidžiančių kitų asmenų teises bei teisėtus interesus.
11. Privaloma gerbti visas sutartis/susitarimus (tiek asmeninius, tiek verslo), susijusius su beisbolo sportu bei neskatinti kitų pažeisti tokių sutarčių/susitarimų.
12. Privaloma užtikrinti, kad diskriminacija, priekabiavimas, šmeižtas ir/arba piktnaudžiavimas nebūtų toleruojami jokiam lygmenyje, o atitinkama politika ir procesai būtų tikslingai nukreipti siekiant išvengti negatyvaus elgesio.
13. Netoleruotinas joks fizinis, protinis ar psichinis sužalojimas.
14. Asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje, skaidriai ir sąžiningai, nešališkai ir nekorumpuotai, laikydamiesi demokratiškų rinkimų ir kitų procesų principų privalo:
  - 14.1. Kasdienėje veikloje veikti pagal demokratijos ir atskaitomybės principus.
  - 14.2. Vengti faktinių arba numanomų interesų konfliktų, kuomet vadovai, Oficialūs asmenys arba kiti darbuotojai turi arba gali turėti privačių arba asmeninių interesų, kurie trukdytų atlikti savo

pareigas sąžiningai, nepriklausomai ir kryptingai (privatūs ir asmeniniai interesai apima bet kokią galimą naudą sau, savo šeimos nariams, giminėms, draugams ir pažįstamiems bei bet kurią organizaciją, kuriai priklauso asmuo ir/arba kuriai šis asmuo vadovauja ir/arba atstovauja).

14.3. Oficialių asmenų elgesys etikos požiūriu privalo būti nepriekaištingas. Jiems draudžiama piktnaudžiauti savo pareigomis, gaunant asmeninę naudą ar naudojantis koku nors pranašumu prieš kitus.

14.4. Užtikrinti visų administravimo ir veiklos sričių atvirumą ir skaidrumą.

14.5. Užtikrinti, kad priimami sprendimai būtų kiek įmanoma pagrįsti objektyviais, o ne subjektyviais kriterijais.

14.6. Gerbti sutartinius įsipareigojimus, komercinius-pasitikėjimo sandorius bei teises į intelektines nuosavybes.

14.7. Privaloma laikytis konfidencialumo – sužinota informacija negalima naudotis, siekiant naudoti sau arba naudotis, siekiant pakenkti kitam asmeniui ar LBA. Konfidenciali informacija arba slapta yra visa informacija, kuri yra įvardinta kaip konfidenciali, slapta arba kuri nėra vieša ir jiems perduota atliekant pareigas.

14.8. Užtikrinti, kad būtų išvengta apgaulės, neetiškos praktikos arba bet kokio kito elgesio, kuris yra ar gali būti aiškinamas kaip negarbingas arba kenkia beisbolo sportui.

14.9. Veikti patikimai, taip kaip privalo elgtis patikimas darbuotojas, kuriuo galima pasitikėti, laikytis įstatymų bei visuotinai pripažintų teisinių ir moralinių normų.

14.10. Oficialūs asmenys, atstovaudami LBA, beisbolo sporto varžybas, klubus ar kitas beisbolo sporto organizacijas, turi tai daryti garbingai ir respektabiliai.

14.11. Bendraudami su privačiomis ir valstybinėmis organizacijomis bei valdžios institucijomis Oficialūs asmenys turi laikytis politinio neutralumo, taip pat turi būti nepriekaištingi, vertinant garbingumo ir nepaperkamumo aspektu.

14.12. Nedaryti nieko, kas galėtų suteršti beisbolo sportą arba pakenti beisbolo sporto įvaizdžiui bet kokiame lygmenyje.

14.13. Kurti bendradarbiavimo santykius su rėmėjais, komerciniais partneriais, pardavėjais, tiekėjais, konsultantais ir kt., vadovaujantis visuotintomis etikos normomis bei šio Etikos ir drausmės kodekso nuostatomis.

14.14. Sudarant sutartis arba kokius nors susitarimus su organizacijomis, kurių verslas yra susijęs su nesąžininga ir/arba kita spekuliatyvia veikla, privalo užtikrinti, kad tokios pobūdžio susitarimai beisbolo sporte nepažeis šio Etikos ir drausmės kodekso nuostatų.

14.15. Asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje, neturi teisės dalyvauti įmonių ir/ar asmenų, kurių reputacija arba veikla prieštarauja Etikos ir drausmės kodekso nuostatomis, veikloje.

14.16. Asmenų, nurodytų Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje, rėmėjai ir kiti partneriai, spaudos atstovai negali įtakoti LBA priimamų sprendimų.

14.17. Užtikrinti visapusišką, teisingą, tikslią ir savalaikę reikalaujamos informacijos, ataskaitų, paaiškinimų pateikimą aukštesnio lygmens sporto organizacijoms arba bet kuriai kitai susijusiai sporto instancijai, taip pat oficialioms šalies institucijoms, besąlygiškai laikantis teisės aktų.

14.18. Užtikrinti asmens duomenų ir teisių apsaugą,

14.19. Užtikrinti asmens teisę į privatumą (išskyrus tai, kas yra reikalinga LBA funkcionavimui užtikrinti).

14.20. Privaloma užtikrinti varžybų dalyvių saugumą, gerovę ir medicininę priežiūrą, reikalingą beisbolo sporto varžybose ir renginiuose .

14.21. Užtikrinti drausminio proceso valdymą. Privaloma saugoti aplinką varžybų metu-organizatoriui stebėti, kad aplinkos apsaugos standartai atitiktų visuotinai priimtus aplinkos apsaugos standartus.

14.22. Garbingai, deramai, oriai ir pagarbiai reprezentuoti beisbolo sporto šaką.

V SKYRIUS. DRAUSMĖS PAŽEIDIMAI

7 straipsnis. Drausmės pažeidimai Varžybų metu.

1. Drausmės pažeidimais Varžybų metu (nuo Varžybų pradžios iki Varžybų pabaigos) laikoma:
  - 1) Drausmės pažeidimai varžybų metu, nurodyti 12 straipsnio 5 punkte;
  - 2) LBA įstatų, kitų LBA patvirtintų dokumentų, taisyklių, sutarčių ar reikalavimų pažeidimai, varžybų reglamentuojančių dokumentų, kitų sutarčių ar reikalavimų, patvirtintų valdymo ar kitų organų, pažeidimus.

8 straipsnis. Nesportiškas, netinkamas elgesys.

1. Nesportiškas ir netinkamas elgesys yra draudžiamas. Nesportišku ir netinkamu elgesiu laikomas elgesys Iki Varžybų, Varžybų metu ar Po Varžybų, Varžybų metu ar bet kuriuo kitu laiku ir bet kurioje kitoje vietoje, jei tokie veiksmai yra nukreipti prieš LBA, prieš bet kurį Dalyvį, Oficialų Varžybų asmenį, Oficialų asmenį, WBSC, CEB atstovus ir jei šiame punkte aiškiai nenurodyta kitaip:

1) Dalyvių elgesys, susijęs su asmens diskriminacija dėl kilmės, rasės, tautybės, religijos, kalbos, lyties, seksualinės orientacijos ar dėl kitų, su asmeniu susijusių aplinkybių, asmeninių savybių;

2) Sportininkų dopingo ir/ar psichotropinių, narkotinių medžiagų, jeigu jos nepaskirtos gydymo tikslais, vartojimas;

3) Sportininkų, Oficialių Varžybų asmenų alkoholinių gėrimų vartojimas ir/ar buvimas apsvaigus nuo alkoholio Renginio, Varžybų vykdymo teritorijoje, Iki Varžybų ir/ar per Varžybas, įskaitant ir tuos atvejus, kai Sportininkas, Oficialus asmuo ar Oficialus varžybų asmuo yra Renginio, Varžybų žiūrovas;

4) Smurto (psichologinio, fizinio) kurstymas ir panaudojimas;

5) chuliganiški ar agresyvūs veiksmai, necenzūriniai, įžeidžiančiai ar grasinančiai žodžių ir/ar gestų ir/ar veiksmų naudojimas;

6) bet koks psichologinio smurto panaudojimas;

7) bet koks fizinės prievartos (jėgos) panaudojimas, išskyrus atvejus, kai tokiais veiksmais siekiama užkirsti kelią neteisėtiems veiksams, apsaugoti save ar kitus asmenis;

8) tiesioginis ar netiesioginis ėmimas, prašymas, reikalavimas, siūlymas, teikimas, sutikimas teikti ar sutikimas priimti bet kokios formos atlygį, kuris galėtų būti vertinamas kaip priemonė įtakoti Varžybų rezultatus ar eigą ir/ar bet kokie kiti veiksmai, kuriais, pažeidžiant sporto etiką, siekiama įtakoti Varžybų rezultatus ar eigą;

9) tiesioginis ar netiesioginis siūlymas, pažadas ar teikimas savo ar kito asmens vardu bet kokios formos naudos Dalyviui, tokiu būdu skatinant pažeisti Etikos ir drausmės kodekse, LBA organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir/ar WBSC dokumentuose nustatytus reikalavimus, taip pat šių asmenų nurodymus, reikalavimus ir/ar sprendimus ir/ar sutikimas priimti bet kokios formos naudą, pažadas dėl bet kokios naudos suteikimo priėmimo ar bet kokios formos naudos priėmimo;

10) tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvauti bet kokiose lažybose, susijusiose su Varžybomis;

11) tiesiogiai ar netiesiogiai teikti informaciją, patarti Dalyviams ar kitiems tretiesiems asmenims, tame tarpe lažybų organizatoriams, dėl Varžybų;

12) kito Dalyvio tiesioginis ar netiesioginis kaltinimas šališkumu, ar abejojimas jo sąžiningumu viešuose pasisakymuose, nesant tam pakankamai pagrįstų objektyvių įrodymų;

13) kitų Dalyvių įžeidimas ir patyčios viešuose pasisakymuose;

14) kurstymas nedalyvauti LBA sporto renginiuose ir varžybose;

15) nevykdymas LBA organų ir/ar administracijos sprendimų ar reikalavimų, jei šie tiesiogiai yra susiję su Dalyviu arba skirti atitinkamiems Dalyviams (Nariams, sportininkams ir pan.), su kuriais Dalyvis yra tiesiogiai susijęs;

16) nevykdymas, atsisakymas vykdyti LBA įstatų ar kitų dokumentų, Oficialių asmenų patvirtintų Varžybų nuostatų, WBSC patvirtintų taisyklių, reglamentų, instrukcijų, jeigu jų taikymo sritis apima Dalyvio veiklos teritoriją arba tiesiogiai susijęs su Dalyvio veikla sporto srityje, nuostatas;

17) bet kokie veiksmai, kuriais daroma žala kito Dalyvio įvaizdžiui ar reputacijai;

18) LBA organų priimtų sprendimų viešinimas be LBA raštiško sutikimo, jei jie nėra viešai paskelbti www.beisbolas.lt;

19) nepasitenkinimo reiškimas, problemų sprendimas bei konfliktų kurstymas, susijęs su LBA veikla ir organais, žiniasklaidos priemonėse, nesilaikant LBA subordinacijos principų klausimams spręsti;

20) kyšio ėmimas, kuris pasireiškia: tiesioginiu arba netiesioginiu pažadu arba pasiūlymu kažko vertingo; pasiūlymu arba gavimu kyšio, rinkliavos, apdovanojimo arba kitos formos naudos; dovana arba paramos davimu. Esant abejonėms, susijusioms su dovanos pobūdžiu arba verte, prieš priimant dovaną turi būti konsultuojamasi su Etikos ir drausmės komisija. Įteikiamos arba priimamos tik tokios asmeninės dovanos, kurios laikomos pagarbos arba draugystės ženklu. Visos kitos dovanos gavėjo turi būti perduodamos organizacijai, kurios narys jis yra ir užregistruojamos.

21) rengimasis ar pasikėsinimas atlikti bet kurį iš aukščiau nurodytų veiksmų;

22) priekabiavimo ar seksualinis priekabiavimo atvejai.

2. Nesportišku elgesiu laikomas ir toks elgesys, kuris neatitinka WBSC oficialių dokumentų, kurie pagal turinį ir prasmę tiesiogiai ar subsidiariai taikytini ir beisbolo sporto lygmenyje.

3. Viešas pasisakymas – reiškia bet kokią viešą pasisakymą viešoje erdvėje įskaitant visas elektronines ryšio priemones, internetinę erdvę (naujienu tinklapiai ir jų komentarai, socialiniai tinklai ir jų komentarai, kiti tinklalapiai, kuriuos gali pasiekti tiek vieši, tiek registruoti vartotojai), spaudinius (laikraščiai, skrajutės, plakatai ir kiti spaudiniai), viešus pasisakymus renginių ar varžybų metu.

9 straipsnis. Atsakomybė už žiūrovų elgesį

1. Nariai ir sportininkai privalo užtikrinti, kad juos palaikantys žiūrovai (draugai, artimieji ir kiti) susilaikytų nuo nesportiško ar kitokio netinkamo elgesio Iki varžybų, Varžybų metu ar Po varžybų. Už žiūrovų nesportišką ar kitokį netinkamą elgesį sankcijos gali būti taikomos atitinkamam Nariui ir/ar sportininkui, jei pavyksta nustatyti žiūrovo priklausymą LBA Sportininkui ar Nariui.

VI SKYRIUS DĖL SPORTININKŲ IR ŽIŪROVŲ BRUTALIAUS ELGESIO PER SPORTO VARŽYBAS

Europos Tarybos valstybės narės ir kitos Europos kultūros konvenciją pasirašiusios valstybės, šios Konvencijos signatarės, laikydamosi nuomonės, kad Europos Tarybos tikslas yra pasiekti didesnės vienybės tarp savo narių; susirūpinusios dėl brutalaus žiūrovų elgesio per sporto varžybas, o ypač per futbolo rungtynes, ir dėl tokio elgesio pasekmių; suprasdamos, jog ši problema gali kelti grėsmę Europos Tarybos Ministrų komiteto Rezoliucijoje (76) 41, žinomoje kaip „Europos sporto visiems chartija“, įkūnytiems principams; pabrėždamos svarbų sporto, o ypač, kadangi jos rengiamos dažnai, futbolo rungtynių tarp Europos nacionalinių rinktinių ir tarp klubų komandų įnašą gerinant tarptautinį savitarpio supratimą; atsižvelgdamos į tai, jog ir valdžios institucijoms, ir nepriklausomoms sporto organizacijoms tenka skirtinga, tačiau viena kitą papildanti atsakomybė užkirsti kelią brutaliai žiūrovų elgesiui, kadangi sporto organizacijos yra taip pat atsakingos už saugumą ir apskritai už tvarkingą savo organizuojamų varžybų eigą; taip pat atsižvelgdamos į tai, kad šios organizacijos turėtų drauge siekti minėtojo tikslo visais lygmenimis; atsižvelgdamos į tai, jog brutalus elgesys dažnai yra platus atgarsis turintis socialinis reiškinys, kurio užuomazgos dažniausiai yra ne sporte, o sportas dažnai tampa jo prasiveržimo vieta; nusprendusios imtis bendrų ir vieningų veiksmų žiūrovų brutalaus elgesio per sporto varžybas problemai kontroliuoti ir spręsti, s u s i t a r ė:

Konvencijos tikslas

1. Šalys, siekdamos išvengti brutalaus žiūrovų elgesio per futbolo rungtynes ir jį kontroliuoti, įsipareigoja savo atitinkamų konstitucinių normų ribose imtis būtinų veiksmų šios Konvencijos nuostatomis įgyvendinti.

2. Šios Konvencijos nuostatas Šalys taiko ir kitoms sporto šakoms bei sporto varžyboms, kuriose baiminamasi brutalaus žiūrovų elgesio, jas atitinkamai pritaikius pagal tų sportošakų ar sporto varžybų specifinius reikalavimus.

Veiksmų koordinavimas valstybių viduje Šalys derina savo vyriausybių departamentų ir kitų valstybinių institucijų politiką ir veiksmus, skirtus kovai su brutaliu žiūrovų elgesiu, prireikus įsteigdamas koordinuojančias institucijas.

Sportas – fizinės veiklos forma, reikalaujanti varžymosi maksimaliomis dvasinėmis ir fizinėmis pastangomis, visa tai darant laikantis pagarbos varžovui, garbingos kovos ir taikos principų. Tačiau pasitaiko atvejų, kai sportininkai naudoja fizinę jėgą vadovaudamiesi ne sportiniais principais ir tikslais, o kitais motyvais, – tiesiog išreiškia pyktį ar kompensuoja nesugebėjimą veikti pagal žaidimo taisykles. Sveikatos sutrikdymas, padarytas pažeidžiant sportines taisykles, yra nepageidaujamas rezultatas, ypač jei tai daroma tikslingai.

Sportas šiandien – pagal tam tikras taisykles organizuojama specifinė fizinių ir intelektualinių užsiėmimų rūšis, derinant fizinius ir intelektualinius gebėjimus, skirta varžymuisi. Todėl pagrindinė sporto, kaip veiklos, išraiška – kūno judesiai, fizinės jėgos naudojimas. Sportas tarytum unikali ir išskirtinė gyvenimo sritis, kur už atitinkantį taisykles fizinės jėgos naudojimą asmenims nekyla teisinė atsakomybė, ir, priešingai – sportininkai, pasižymintys geresnėmis fizinėmis savybėmis, efektyvesniu jėgos naudojimu, yra sveikinami, gerbiami ir net šlovinami. Tarptautinis teisinis Tarptautinis teisinis fizinio smurto reguliavimas sporte yra itin skurdus. Paminėtina bene vienintelė Europos konvencija dėl žiūrovų brutalaus elgesio per sporto varžybas ir ypač futbolo renginius. Tuo tarpu fizinio smurto tarp žaidėjų reglamentavimo nėra, o remiamasi bendraisiais Europos žmogaus teisių konvencijos principais, skelbiančiais, jog žmogaus kūnas neliečiamas, niekas negali patirti fizinio smurto. Vadinas, valstybės, pasitelkdamos nacionalinę teisę, pačios reguliuoja fizinio smurto sporte traktavimą ir atsakomybę už jo panaudojimą.

Kontaktinis sportas, sportinės kovos dalyvių tarpusavio sąlytis (susidūrimas) yra leidžiamas taisyklių, t. y. sudedamoji sporto šakos dalis. Tai boksas, futbolas, regbis, ledo ritulys, krepšinis, kovos menai ir kt. Ribinis smurtas, kai fizinė jėga tiesiogiai nenukreipta į varžovo kūną, jos naudojimo paskirtis šalutinės su varžovu nesusijusios užduoties įvykdymas (įmesti kamuolį į krepšį, įmušti įvartį ir pan.) krepšinis, futbolas, regbis)

Kriminalinis smurtas, kai šiurkščiai pažeidžiant taisykles fizinė jėga tiesiogiai nukreipta į varžovo kūną, siekiant sutrikdyti sveikatą, neretai sukeliant sunkius padarinius. Kriminalinis smurtas išeina už priimtinos fizinės jėgos pasireiškimo būdų, kai vienas iš sportininkų imasi itin agresyvios, neproporcingos ir šiurkščios jėgos naudojimo, kuri nėra priimtina kitiems sportininkams, kadangi šiurkščiai pažeidžia žaidimo taisykles bei sukelia sveikatos sutrikdymus. Todėl atsiranda pagrindas taikyti teisės normas, numatančias atsakomybę už sveikatos sutrikdymus. Tokia atsakomybės rūšimi galėtų būti baudžiamoji atsakomybė. Baudžiamojoje teisėje fizinio smurto samprata apima veiksmus, kuriais pažeidžiama kito žmogaus kūno neliečiamybė, daroma žala sveikatai arba atimama gyvybė, taip pat ir veiksmus, kuriais siekiama tokią žalą padaryti. Todėl pateiktas teisinis fizinio smurto apibrėžimas taikomas išskirtinai tais atvejais, kai fizinė jėga naudojama šiurkščiai pažeidžiant sporto taisykles.

SKIRTA ŽIŪROVAMS

Nustatomos prevencinės priemonės stadione.

1. Lietuvos beisbolo asociacija (toliau – LBA), kaip sporto organizacija, yra atsakinga už saugumą ir apskritai už tvarkingą savo organizuojamų varžybų eigą. Todėl siekdama išvengti brutalaus žiūrovų elgesio per beisbolo rungtynes ir jį kontroliuoti, įsipareigoja užtikrinti, kad būtų parengtos ir įgyvendintos priemonės, skirtos užkirsti kelią brutaliu žiūrovų elgesiui ir jį

kontroliuoti, visų pirma stengdamasi:

2. užtikrinti, kad ir stadionų prieigose, ir pačiuose stadionuose, taip pat prie kelių, kuriais vyksta žiūrovai, būtų pasitelkiamos pakankamos viešosios tvarkos palaikymo pajėgos, galinčios užkirsti kelią galimiems brutalaus žiūrovų elgesio protrūkiams;

3. sudaryti sąlygas policijos pajėgoms skirtingose vietovėse, kurios yra susijusios su rungtynėmis arba gali tapti su jomis susijusiomis, glaudžiai bendradarbiauti ir keistis reikiama informacija;

4. taikyti ir prireikus priimti teisės aktus, numatančius atitinkamas bausmes arba atitinkamais atvejais administracines priemones asmenims, pripažintiems kaltais dėl nusižengimų, susijusių su brutaliu žiūrovų elgesiu.

5. skatinti tinkamą sporto sirgalių klubų veiklos organizavimą ir jų narių gerą elgesį, taip pat tvarkdarius iš klubų narių tarpo, kurie padėtų valdyti žiūrovus, teiktų jiems informaciją rungtynių metu ir lydėtų sirgalių grupes, vykstančias į svertimoje aikštėje vykstančias varžybas, skyrimą.

LBA siekia užtikrinti, prireikus priimdama reikiamus teisės aktus, numatančius sankcijas už taisyklių nesilaikymą, arba kitais atitinkamais būdais, kad tais atvejais, kai galimi brutalaus žiūrovų elgesio protrūkiai, sporto organizacijos ir klubai, prireikus kartu su stadionų savininkais ir valdžios institucijomis, pagal valstybės įstatymuose apibrėžtą savo kompetenciją imtųsi praktinių priemonių stadionuose ir šalia jų užkirsti kelią brutaliu žiūrovų elgesiui arba jį kontroliuoti, o visų pirma:

6. siektų garantuoti, kad stadionai būtų suprojektuoti ir pastatyti taip, kad būtų sudarytos sąlygos žiūrovų saugumui laiduoti, juose nebūtų vietų, kuriose lengvai galėtų kilti riaušės tarp žiūrovų, būtų galima veiksmingai kontroliuoti minią, būtų įrengti reikiami barjerai ir užtvaros, ir galėtų veikti apsaugos tarnybos ir policijos pajėgos;

7. veiksmingai atskirtų varžovų komandų sirgalius, skirdami atvykstančios komandos sirgalių grupėms, juos įleidus į stadioną, atskiras tribūnas;

8. griežtai kontroliuojant bilietų pardavimą užtikrintų, kad sirgaliai bus minėtuoju būdu atskirti, ir imtųsi ypatingų atsargumo priemonių prieš pat rungtynių pradžią;

9. jei tik teisiškai galima, pašalintų iš stadiono ar rungtynių arba neleistų į juos patekti asmenims, kurie yra žinomi arba potencialūs riaušių sukėlėjai, arba yra apsvaigę nuo alkoholio ar narkotikų;

10. stadionuose įrengtų efektyvią garsiakalbių sistemą pranešimams žiūrovams skelbti ir pasirūpintų, kad ji visais atvejais prireikus būtų naudojama, taip pat pasirūpintų, kad žiūrovai būtų aprūpinami rungtynių programomis ir kitais informaciniais leidiniais, tokiu būdu skatinant žiūrovus tinkamai elgtis;

11. uždraustų žiūrovams įsinešti į stadionus alkoholinių gėrimų; apribotų, o dar geriau – uždraustų prekybą alkoholiniais gėrimais ir bet kokį jų platinimą stadionuose ir užtikrintų, kad visi parduodami gėrimai būtų pavojaus nekeliančiuose induose;

12. pasirūpintų kontrole, siekiant užtikrinti, kad žiūrovai neįsineštų į stadioną daiktų, kurie galėtų būti panaudoti smurto veiksams, taip pat petardų ir panašių įtaisų;

13. užtikrintų, kad prieš rungtynes ryšių pareigūnai aptartų su atitinkamomis valdžios institucijomis priemones, kurių reikėtų imtis miniai kontroliuoti, kad nustatytos taisyklės būtų įgyvendinamos bendrais suderintais veiksmais. Tvarkos pažeidėjų išaiškinimas ir nubaudimas LBA gerbdama egzistuojančią teisinę tvarką ir teismų nepriklausomumo principą, stengiasi užtikrinti, kad už smurto aktus ar kitokį nusikalstamą elgesį atsakingi žiūrovai būtų identifikuoti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn laikantis tinkamo teisinio proceso reikalavimų.

VII skyrius DOPINGO PREVENCIJOS IR KOVOS SU MANIPULIAVIMU SPORTO VARŽYBOSE

Ši programa yra svarbi siekiant užtikrinti sporto švarumą, sąžiningumą ir skaidrumą, taip pat išsaugoti sportininkų sveikatą bei pasitikėjimą beisbolo sportu.

Dopingo prevencijos ir kovos su manipuliavimu sporto varžybomis programa

Programa siekia užkirsti kelią dopingo vartojimui ir bet kokiems manipuliacijų sporto varžybose atvejams, užtikrinant sąžiningą konkurenciją ir saugią sportinę aplinką. Tai padeda išlaikyti sporto švarumą ir apsaugoti sportininkus nuo neigiamų sveikatos pasekmių.

Pagrindinės kryptys:

- **Dopingo prevencija:** Programos tikslas – užtikrinti, kad visi sportininkai būtų informuoti apie dopingo keliamas grėsmes ir rizikas. Be to, asociacija organizuoja reguliarius mokymus ir seminarus apie dopingo pavojus ir jo vartojimo draudimus.
- **Tyrimai ir testavimas:** Beisbolo asociacija bendradarbiauja su kompetentingomis institucijomis, kad būtų vykdomi nuolatiniai dopingo testai varžybų metu, užtikrinant, kad visi sportininkai laikytųsi sąžiningumo principų.
- **Manipuliavimas varžybomis:** Programoje numatytos priemonės kovai su bet kokiais bandymais manipuluoti varžybų rezultatais. Tai apima tiek teisinių priemonių taikymą, tiek prevencines priemones, kad būtų išvengta sukčiavimo ir nesąžiningų veiksmų varžybų metu.

Įgyvendinimas

- **Švietimas ir informavimas:** Kiekvienais metais organizuojami seminarai, mokymai ir informaciniai renginiai apie dopingo vartojimo prevenciją bei varžybų manipuliavimo draudimą. Sportininkai ir treneriai gauna išsamias gaires ir informaciją apie šias temas.
- **Testavimas ir kontrolė:** Reguliarūs dopingo testai atliekami visose svarbiausiose varžybose. Asociacija bendradarbiauja su antidopingo organizacijomis ir užtikrina, kad visi sportininkai būtų tikrinami pagal tarptautinius standartus.
- **Griežtos sankcijos:** Jei dopingo vartojimas arba manipuliavimas varžybomis būtų nustatytas, sportininkai susidurtų su griežtomis sankcijomis, įskaitant diskvalifikaciją, varžybų rezultatų anuliavimą ar kitus teisės aktų numatytus veiksmus.

Ataskaitos ir priežiūra

Kasmetinės ataskaitos apie programos įgyvendinimą ir pasiektus rezultatus pateikiamos Lietuvos sporto tarybai ir kitoms kompetentingoms institucijoms. Tai leidžia užtikrinti, kad programa būtų nuolat peržiūrima ir tobulinama pagal pasikeitusius reikalavimus.

Ši programa yra nuolatos įgyvendinama, siekiant užtikrinti, kad Lietuvos beisbolas išliktų švarus ir sąžiningas sportas, o visi sportininkai būtų skatinami laikytis etikos ir taisyklių, užtikrinant sąžiningą konkurenciją.

Atsakomybė už manipuliavimą sporto varžybomis

Bet kuris asmuo dalyvaudamas varžybose turi tinkamai atspindėti žaidimo dvasią, būtingarbingu, iškelti beisbolo žaidimo vertybes aukščiau visko. Prieš sutikdamas dalyvauti bet kokio pobūdžio renginyje, turi būti susipažinęs su antikorupcijos taisyklėmis ir Lietuvos respublikos baudžiamojo kodekso teisės akto 1821 straipsniu, kuris sako, kad tas, kas neteisėtai paveikė sąžiningą profesionalių sporto varžybų eigą arba rezultatą, baudžiamas viešaisiais darbais

arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų. Kūno kultūros ir sporto įstatymu nustatytos reguliuojamosios normos įtvirtina manipuliavimo sporto varžybomis sąvoką, kad „manipuliavimas sporto varžybomis yra tyčinis susitarimas, veikimas arba neveikimas, kuriuo bandoma pakeisti sporto varžybų eigą ar rezultatą siekiant visiškai arba iš dalies panaikinti šių sporto varžybų "nenuspėjamumą" ir taip sau ar kitiems suteikti nepelnytą pranašumą

Manipuliavimas sporto varžybomis – tyčinis susitarimas, veikimas arba neveikimas, kuriuo bandoma paveikti sporto varžybų eigą ar rezultatą siekiant visiškai arba iš dalies panaikinti šių sporto varžybų nenuspėjamumą ir taip sau ar kitiems suteikti nepelnytą pranašumą.

Manipuliavimo sporto varžybomis draudimas; reiškia, kad asmenims draudžiama manipuluoti sporto varžybomis ir turi būti apsaugota visuomenės teisė į sąžiningas sporto varžybas, ir užtikrintas sąžiningas sportininkų varžymasis sporto varžybose;

Visiems susijusiems asmenims draudžiama:

1. tiesiogiai arba netiesiogiai bandyti lažintis, arba įsitraukti į susitarimus dėl varžybų eigos arba baigties, kai pasiūlo komandos draugai, buvę kolegos ir klubų savininkai.
2. pasiūlyti, paskatinti, pritraukti, mokyti, įtikinti, vieną iš dalyvių lažintis ir (arba) sutikti sudaryti palankesnes sąlygas vienai iš šalių ir taip paveikti rungtynių baigtį ir rezultatą. Žaidėjai žaidžiantys pagal pasirašytą kontraktą;
3. negali tiesiogiai arba netiesiogiai bandyti lažintis už atlygį ir (arba) įsitraukti į susitarimus dėl varžybų eigos arba baigties;
4. negali pasiūlyti, paskatinti, pritraukti, mokyti, įtikinti, vieną iš dalyvių lažintis ir (arba) sutikti sudaryti palankesnes sąlygas vienai iš šalių ir taip paveikti rungtynių baigtį ir rezultatą

Numatomos sportinės sankcijos už dalyvavimą manipuliavime sporto varžybomis:

1. Baudžiamasis kodeksas papildytas 1821 straipsniu, nustatant, kad tas, kas neteisėtai paveikė sąžiningą profesionalių sporto varžybų eigą arba rezultatą, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.
2. Asmuo, kuris padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis iki jo pripažinimo įtariamuoju savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai ir aktyviai bendradarbiavo išaiškinant šią nusikalstamą veiką.
3. Už šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką atsako ir juridinis asmuo.

VIII SKYRIUS. SANKCIJOS

10 straipsnis. Sankcijų rūšys Drausminės sankcijos taikomos ir joms privalo paklusti visi juridiniai ir fiziniai asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje.

Gali būti taikomos šios sankcijos:

- 1) įspėjimas;
- 2) piniginė bauda;
- 3) licencijos nacionalinis ir/ar tarptautinis suspendavimas;
- 4) apdovanojimų (prizų, titulu, premijų ir pan.) gražinimas, atėmimas;
- 5) šalinimas iš LBA Narių ar LBA organų narių;
- 6) Kitos sankcijos, nurodytos LBSK 12 straipsnyje 3. Atitinkamos sankcijos taikymą, baudos sumokėjimo terminą ir sąlygas kiekvienu atveju nustato atitinkamas, baudą skyręs, Drausminis organas.

11 straipsnis. Įspėjimas.

1. Įspėjimas – raštiškas priminimas apie atitinkamų taisyklių esmę, įsipareigojimą jų laikytis, įspėjant apie galimą griežtesnių sankcijų taikymą, tuo atveju, jei vėl būtų padarytas pažeidimas.

12 straipsnis. Piniginė bauda.

1. Piniginė bauda – piniginė sankcija pažeidėjui, kuri negali būti mažesnė kaip 50 eurų ir didesnė kaip 10 000 eurų.
2. Piniginės baudos sumokėjimo terminą ir sąlygas kiekvienu atveju nustato atitinkamas, baudą skyres, Drausminis organas.
3. Piniginė bauda, kaip sankcija už pažeidimus, kuriuos atliko fizinis asmuo, skiriama LBA Nariui.
4. Narys yra atsakingas už Nario Sportininkui, Teisėjui ar Oficialiems asmenims paskirtas baudas, t.y., atitinkamam asmeniui paskirtą baudą privalo sumokėti Narys. Etikos ir drausmės komisijos sprendimu, bauda gali būti skirta ir Sportininkui ar Teisėjui, kurią ir privalo sumokėti.

13 straipsnis. Licencijos suspendavimas.

Dalyvis, kuriam taikomas licencijos suspendavimas, privalo remiantis LBSK nuostatomis grąžinti licenciją į LBA per terminą ir tokiomis sąlygomis, kurias kiekvienu atveju nustato atitinkamas, tokią sankciją skyres, Drausminis organas.

14 straipsnis. Apdovanojimų (prizų, titulų, premijų ir pan.) grąžinimas, atėmimas.

1. Dalyvis, kuriam taikoma apdovanojimų (prizų, titulų, premijų ir pan.) grąžinimo, atėmimo sankcija, privalo grąžinti į LBA pristatyti visus atitinkamame sprendime nurodytus apdovanojimus, įskaitant gautas pinigines lėšas ir daiktus, turinčius simbolinę reikšmę (medalius, prizus ir pan.) per terminą ir tokiomis sąlygomis, kurias kiekvienu atveju nustato atitinkamas, tokią sankciją skyres, Drausminis organas.

15 straipsnis. Šalinimas iš LBA Narių ar LBA organų narių.

1. Šalinimas iš LBA Narių ar LBA organų narių yra taikomas tik LBA Nariams ar LBA organų nariams. Šios sankcijos taikymo, įvykdymo sąlygas kiekvienu atveju nustato atitinkamas, sankcijas skyres, Drausminis organas.

IX SKYRIUS. BENDROSIOS SANKCIJŲ TAIKymo TAISYKLĖS

16 straipsnis. Pagrindiniai sankcijų taikymo principai.

1. Už Etikos ir drausmės kodekse nurodytus Drausmės pažeidimus, įskaitant nesportišką elgesį, Dalyviams gali būti skiriama bet kuri Etikos ir drausmės kodekse numatyta sankcija, jei Etikos ir drausmės kodeksas atskirai nenumato atsakomybės už konkretų pažeidimą.
2. Sankcijos taikomos nepriklausomai nuo pažeidimą padariusio subjekto kaltės formos (tyčios ar neatsargumo).
3. Už tą patį pažeidimą Dalyvis gali būti baudžiamas tik vieną kartą, tačiau už tą patį pažeidimą gali būti skiriama daugiau nei viena sankcija, taip pat už tą patį pažeidimą gali būti skiriamos sankcijos ir Dalyviui fiziniam asmeniui, ir Dalyviui juridiniam asmeniui.
4. Nariui gali būti taikomos sankcijos už Narių ar Nario komandą palaikančių žiūrovų veiksmais padarytus pažeidimus.
5. Sankcija už pažeidimą taikoma visiems Dalyviams, prisidėjusiems prie pažeidimo padarymo (vykdytojui, organizatoriui, kurstytojui, bendrininkui ir pan.). Už kėsiniimąsi ar renginiimąsi padaryti pažeidimą, atsakomybė taikoma kaip už baigtą atitinkamą pažeidimą.
6. Tuo atveju, jei Drausmės pažeidimu padaromi nuostoliai tretiesiems asmenims, jie nustatomi ir atlyginami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Drausminiai organai nesprenžia nuostolių atlyginimo klausimų.

7. Skirdami sankcijas, Drausminiai organai gali remtis varžybų vaizdo įrašais, komisarų, teisėjų ir Narių atstovų pranešimais, publikacijomis spaudoje ir internete, pasisakymais per televiziją ar radiją bei kita informacija.

17 straipsnis. Pagrindinės sankcijų taikymo taisyklės.

1. Kiekvienu atveju sankciją parenka ir jos dydį bei mastą nustato Drausminiai organai.
2. Drausminiai organai sankcijos su terminu skyrimo atvejais privalo nustatyti aiškų sankcijos terminą, t.y. nurodyti termino pirmą ir paskutinę dieną.
3. Taikant sankcijas turi būti atsižvelgiama į padaryto pažeidimo pobūdį, kaltės laipsnį bei visas kitas svarbias aplinkybes.

18 straipsnis. Sankcijų vykdymo atidėjimas.

1. Drausminiai organai savo nuožiūra sprendžia, kurios paskirtos sankcijos dalies vykdymas gali būti atidedamas. Bet kuriuo atveju, tokia dalis negali būti didesnė nei pusė paskirtos sankcijos dydžio.
2. Antidopingo taisyklių pažeidimų atvejais, šiame straipsnyje įtvirtintos nuostatos negali būti taikomos.

19 straipsnis. Sankcijų už kelis sutampančius pažeidimus skyrimo ypatumai.

1. Tuo atveju, kai tam pačiam Dalyviui gali būti skiriamos kelios tos pačios rūšies sankcijos už kelis sutampančius pažeidimus, tokiam Dalyviui yra skiriama viena bendra sankcija, kurios dydis yra parenkamas atsižvelgiant į sankcijos dydį, įtvirtintą už didžiausio pavojingumo pažeidimą iš sutampančių pažeidimų, skiriamą sankciją padidinant dydžiu, lygiu iki penkiasdešimt procentų už tokį pažeidimą įtvirtintos sankcijos maksimalaus dydžio.
2. Tuo atveju, kai taikant šio straipsnio 1 dalį pažeidėjui skirtina sankcija yra bauda, ją skiriantis atitinkamas Drausminis organas gali peržengti Etikos ir drausmės kodekse nustatytą maksimalų skirtinos baudos dydį.

20 straipsnis. Senaties terminai.

1. Sankcija už Etikos ir drausmės kodekse nurodytus pažeidimus negali būti skiriama praėjus daugiau kaip 24 mėnesiams nuo pažeidimo padarymo dienos. Privaloma apie pažeidimą pranešti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, nuo sužinojimo dienos.
2. Šiame Etikos ir drausmės kodekso straipsnyje nustatyti senaties terminai pradedami skaičiuoti:
  - a) nuo dienos, kurią Dalyvis atliko pažeidimą;
  - b) nuo dienos, kurią išaiškėjo Dalyvio pažeidimas;
  - c) jeigu pažeidimas truko tam tikrą laikotarpį, nuo dienos, kurią pažeidimas pasibaigė;
  - d) pasikartojančio pažeidimo atveju, nuo paskutiniojo tokio pažeidimo padarymo momento.
3. Senaties termino skaičiavimas sustoja atitinkamam Drausminiam organui pradėjus tyrimą dėl atitinkamo pažeidimo.
4. Sankcijų įvykdymui yra taikomas 2 metų senaties terminas. Šis terminas pradedamas skaičiuoti nuo atitinkamo Drausminio organo sprendimo, kuriuo yra paskiriama sankcija, įsiteisėjimo dienos.

21 straipsnis. Terminas, kuriam pasibaigus laikoma, kad Dalyviui nebuvo paskirta sankcija. 1.

Jeigu Dalyvis, kuriam buvo paskirta sankcija, per metus nuo tos dienos, kai pasibaigia sankcijos vykdymas, nepadarė naujo Drausmės pažeidimo, laikoma, kad jam nebuvo paskirta sankcija.

X SKYRIUS DRAUSMINIAI ORGANAI

22 straipsnis. Drausminiai organai. Drausminiai organai – LBA Etikos ir drausmės komisija, LBA Apeliacinis teismas.

23 straipsnis. LBA etikos ir drausmės komisija ir jos kompetencija.

1. LBA Etikos ir drausmės komisija yra nuolatinis Drausminis LBA organas.
2. LBA Etikos ir drausmės komisiją sudaro ne daugiau kaip 5 (penki) nariai, kuriuos keturių metų kadencijai renka LBA narių suvažiavimas. Renkamas LBA Etikos ir drausmės komisijos narys gali būti šios komisijos nariu neribotą kadencijų skaičių.
3. Atsistatydinus ar tapus neveiksniems daugiau kaip pusei LBA Etikos ir drausmės komisijos narių, Komisija nebetenka savo įgaliojimų. Artimiausiam LBA narių suvažiavime yra renkami nauji Komisijos nariai į atsistatydinusių ar tapusių neveiksnių, vietą. Naujai išrinktų (papildžiusių Komisiją) Komisijos narių kadencija skaičiuojama iki prieš tai išrinktos Komisijos kadencijos pabaigos.
4. LBA Etikos ir drausmės komisijai netekus įgaliojimų, šios Komisijos funkcijas laikinai vykdo LBA Apeliacinis teismas iki naujos Komisijos sudarymo.
5. LBA Etikos ir drausmės komisija yra pirmos instancijos institutas, kai ji nagrinėja savo iniciatyva ar suinteresuoto asmens prašymu iškeltas Drausmės pažeidimo bylas už Drausmės pažeidimus numatytus šiame kodekse.
6. Skundus dėl LBA Etikos ir drausmės komisijos priimtų sprendimų apeliacine tvarka nagrinėja LBA Apeliacinis teismas, kurio sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.
7. LBA Etikos ir drausmės komisijos veikloje dalyvauja ekspertai. Atitinkamoje Drausmės pažeidimo byloje ekspertų skaičių ir kandidatūras svarsto ir tvirtina LBA etikos ir drausmės komisijos nariai. Nagrinėjant Drausmės pažeidimo bylas LBA Etikos ir drausmės komisija privalomai kviečia ne mažiau kaip 1 (vieną) ekspertą, turintį teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį.
8. LBA Etikos ir, drausmės komisijos bei Apeliacinio teismo ir apeliacinės komisijos priimti sprendimai įsiteisėja nuo jų priėmimo dienos.

24 straipsnis. LBA Apeliacinis teismas

1. LBA Apeliacinis teismas dirba pagal LBA narių suvažiavimo patvirtintus LBA Apeliacinio teismo nuostatus.
2. LBA Apeliacinis teismas, kaip pirma instancija nagrinėja Drausmės pažeidimus šio Kodekso 23 str., 4 p. numatytais atvejais. Šie LBA Apeliacinio teismo sprendimai yra neskundžiami.
3. LBA Apeliacinis teismas yra apeliacinė instancija nagrinėjanti skundus dėl LBA Etikos ir drausmės komisijos priimtų sprendimų.

25 straipsnis. LBA Etikos ir drausmės komisijos posėdžiai.

1. LBA Etikos ir drausmės komisija Drausmės pažeidimo bylas nagrinėja posėdžiuose.
2. LBA Etikos ir drausmės komisijos posėdžius šaukia pirmininkas arba jo įgaliotas pavaduotojas.
3. LBA Etikos ir drausmės komisijos posėdžiams vadovauja pirmininkas. Tuo atveju, jeigu pirmininkas posėdyje nedalyvauja, jį pavaduoja pirmininko pavaduotojas. Pirmininką ir pavaduotoją, ne trumpesiam kaip vienerių metų laikotarpiui, renka LBA Etikos ir drausmės komisijos nariai iš LBA Etikos ir drausmės komisijos narių.
4. Posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja daugiau nei pusė LBA Etikos ir drausmės komisijos narių.
5. Sprendimai priimami posėdyje (gyvai ar el. ryšio priemonėmis) paprasta, LBA Etikos ir drausmės komisijos posėdyje dalyvaujančių narių, balsų dauguma. Susilaikyti nuo balsavimo negalima. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia pirmininko balsas (pastarajam nedalyvaujant – pirmininko pavaduotojo balsas).
6. Tais atvejais, kai LBA Etikos ir drausmės komisija kviečia, taip pat kitais Etikos ir drausmės kodekse nustatytais atvejais, LBA Etikos ir drausmės komisijos posėdyje gali dalyvauti Dalyviai bei kiti asmenys.

7. LBA Etikos ir drausmės komisijos posėdžio vedimo ir jame sprendžiamų klausimų ir/ar ginčų nagrinėjimo tvarką nustato pirmininkas arba pavaduotojas.
8. LBA Etikos ir drausmės komisijos posėdžių metu gali būti daromas vykdomas įrašas, tačiau su juo susipažinti gali tik LBA Etikos ir drausmės komisijos nariai ir posėdžio sekretorius ar Apeliacinis teismas.
9. LBA Etikos ir drausmės komisijos posėdžius protokoluoja posėdžio sekretorius, kurį skiria pirmininkas arba jo pavaduotojas. Posėdžio sekretoriumi gali būti bet kuris asmuo.
10. LBA Etikos ir drausmės komisijos posėdžio protokolas, rašomas posėdžio sekretoriaus, turi būti surašytas per penkias darbo dienas po įvykusio posėdžio ir pateiktas posėdžio pirmininkui arba pirmininko pavaduotojui pasirašyti bei saugomas LBA.
11. LBA etikos ir drausmės komisijos narių, Ekspertų dalyvavimas LBA Etikos ir drausmės komisijos veikloje gali būti atlygintinis.
12. LBA sekretoriatas užtikrina LBA Etikos ir drausmės komisijai pagalbinį personalą ir priemones, reikalingas LBA Etikos ir drausmės komisijos funkcijų tinkamam įgyvendinimui.
13. LBA Etikos ir drausmės komisijos narys ir/ar LBA sekretoriato darbuotojas atsako už atitinkamą veikimą ar neveikimą, susijusį su funkcijų ir pareigų pagal šį Etikos ir drausmės kodeksą vykdymą, tik esant jo tyčiai.

XI SKYRIUS. DRAUSMĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS

26 straipsnis. Taikytina teisė.

1. Dausminiai organai jų kompetencijai priskirtus klausimus sprendžia vadovaudamiesi LBA įstatais, šiuo Etikos ir drausmės kodeksu, kitais LBA organų ir/ar administracijos dokumentais, WBSC dokumentais, Varžybas reglamentuojančiais dokumentais, Lietuvos Respublikos teisės aktais, kitais teisės aktais, susijusiais su beisbolo sportu ir/ar sportu. Tais atvejais, kai kilusio klausimo nereglamentuoja šis Etikos ir drausmės kodeksas ir/ar kiti šiame straipsnyje nustatyti teisės aktai, Dausminiai organai vadovaujasi paprotinėmis normomis, o jeigu tokių nėra – Dausminiai organai atitinkamą klausimą sprendžia savo nuožiūra, vadovaudamiesi teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijais.
2. Dausminiai organai, nagrinėdami Drausmės pažeidimo bylą ir priimdami sprendimus privalo vadovautis teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principais.

27 straipsnis. Pagrindiniai Drausmės pažeidimo bylos proceso principai.

1. Dausminiai organai nagrinėja tik tuos klausimus, skundus, pareiškimus, kurie yra priskirti jų kompetencijai pagal Etikos ir drausmės kodeksą.
2. Dausminių organų nariai bei visi procese dalyvaujantys asmenys privalo elgtis sąžiningai, nepiktnaudžiauti jiems priklausančiomis teisėmis, rūpintis operatyviu kilusių klausimų ir/ar ginčų išnagrinėjimu.
3. Proceso šalys privalo rūpestingai ir laiku, atsižvelgiant į proceso eigą, pateikti Dausminiams organams visus įrodymus ir argumentus, kuriais grindžiami jų reikalavimai ar atsikirtimai, taip pat visus kitus jų turimus dokumentus, susijusius su Dausminių organų nagrinėjamu klausimu ir/ar ginču, galinčius turėti reikšmės tinkamam atitinkamo klausimo ir/ar ginčo išnagrinėjimui. Proceso šalys turi stengtis, kad Dausminiai organai nustatytų visas su nagrinėjamu klausimu ir/ar ginču susijusias svarbias aplinkybes.
4. Dausminiai organai ir proceso šalys bendradarbiauja tarpusavyje. Dalyviai privalo vykdyti Dausminių organų atitinkamus prašymus dėl informacijos ar kitų įrodymų pateikimo. Dalyviui nevykdant šios pareigos, Dausminiai organai, iš anksto apie tai įspėję atitinkamą Dalyvį, gali skirti jam baudą.
5. Dausminiai organai turi teisę kreiptis į bet kurį asmenį dėl informacijos ar kitų įrodymų, reikalingų Drausmės pažeidimo bylai išnagrinėti, pateikimo. Tuo atveju, jei šis tretysis asmuo yra

Dalyvis ir jis nevykdo šios pareigos, Drausminiai organai, iš anksto apie tai įspėję atitinkamą Dalyvį, gali skirti jam baudą.

6. Drausminių organų nariai, spręsdami jų kompetencijai priskirtus klausimus ir/ar ginčus, privalo būti nepriklausomi ir nešališki. Drausminių organų nariai laikomi šališkais ir priklausomais, jei turi: ženklių interesų, finansinių arba kitokio pobūdžio, priimant sprendimą arba jie gali būti paveikti priimto sprendimo; verslo santykius su asmeniu arba organizacija, kuri turėtų tiesioginių interesų dėl sprendimo; artimus šeimyninius santykius su kažkuo, kas turėtų tiesioginį interesą dėl sprendimo. Drausminių organų narys prieš priimant sprendimą turi deklaruoti apie savo šališkumą Drausminio organo narius, nusišalinti nuo sprendimo priėmimo ir nedalyvauti posėdžio patalpoje priimant sprendimą.

7. Prieš kiekvienos Drausmės pažeidimo bylos nagrinėjimo pradžią, jei mano, kad reikalinga deklaruoti interesų konfliktą, Drausminių organų nariai privalo užpildyti nustatytos formos deklaraciją apie galimą interesų konfliktą. Išaiškėjus interesų konfliktui, nesant deklaracijos, byla atnaujinama, o Drausmės organo narys, pažeidęs šią sąlygą, atstatydinamas.

8. Atitinkamo Drausminio organo narys negali dalyvauti posėdyje ir/ar spręsti dėl atitinkamo klausimo ir/ar ginčo, jeigu yra aplinkybių, dėl kurių narys gali būti šališkas. Atitinkamo Drausminio organo nariai, kurie negali dalyvauti posėdyje dėl šioje dalyje nurodytų priežasčių, privalo informuoti atitinkamo Drausminio organo pirmininką. Proceso šalys taip pat gali reikšti skundus dėl nario šališkumo. Juos nagrinėja atitinkamo Drausminio organo pirmininkas.

9. Drausmės pažeidimo byloje, Drausminių organų nariai, iki Drausminio organo sprendimo priėmimo šioje byloje, privalo užtikrinti jiems atskleistos su nagrinėjamu klausimu ir/ar ginču susijusios informacijos, įskaitant, faktines aplinkybes, slaptumą.

28 straipsnis. Drausmės pažeidimo bylos pradžia.

1. Drausmės pažeidimo byla pradeda gavus bet kokią raštišką informaciją ir/arba prašymą iš trečiųjų asmenų apie galimai padarytą Drausmės pažeidimą ir/arba bent vieno iš Drausminio organo nario iniciatyva.

2. Apeliacine instancija Drausmės pažeidimo byla nagrinėjama gavus apeliacinį skundą, pateiktą Etikos ir drausmės kodekso nustatyta tvarka ir terminais.

3. Drausmės pažeidimo byla turi būti pradėta nagrinėti per 20 kalendorinių dienų nuo jos gavimo dienos.

4. Drausmės pažeidimo byla turi būti išnagrinėta per 60 kalendorinių dienų nuo jos gavimo dienos.

29 straipsnis. Mokesčiai už Drausmės pažeidimo bylos nagrinėjimą.

1. Drausmės pažeidimo bylos nagrinėjimas pirmąja instancija yra neapmokestinamas.

2. Už apeliacinio skundo nagrinėjimą suinteresuota šalis turi sumokėti vienkartinį negrąžintiną 200 Eur dydžio mokesį. Mokestis yra mokamas į LBA atsiskaitomąją sąskaitą.

30 straipsnis. Paaškinimas dėl Drausmės pažeidimo.

1. Drausminis organas apie pradėtą Drausmės pažeidimo bylą informuoja įtariamą Drausmės pažeidimu padarymu Dalyvį bei nustato ne trumpesnę nei 2 darbo dienų ir ne ilgesnę nei 10 kalendorinių dienų terminą nuo pranešimo gavimo dienos, paaškinimams dėl Drausmės pažeidimo pateikti. Šis Kodekso straipsnis gali būti netaikomas dėl aplinkybių nurodytų 32 str. 4 p.

2. Paaškinimai pateikiami raštu. Pateiktame paaškinime turi būti:

a) Dalyvio vardas, pavardė/pavadinimas, kodas, gyvenamoji vieta/buveinės adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas;

b) Dalyvio atstovo vardas, pavardė, adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas, dokumentas, įrodantis atstovo teises ir pareigas, nebent Dalyvis atstovo neturi;

c) sutinkama ar ne su pareikštu įtarimu;

d) nesutikimo motyvai;

- e) įrodymai, kuriais grindžiami nesutikimo motyvai;
  - f) priedai, pridedami prie paaiškinimo;
  - g) paaiškinimo surašymo diena ir Dalyvio ir/ar jo įgalioto atstovo parašas.
3. Drausminio organo pirmininkas arba pavaduotojas patikrina ir sprendžia dėl paaiškinimo atitikimo Etikos ir drausmės kodekso reikalavimams. Tuo atveju, jeigu pateiktas paaiškinimas neatitinka Etikos ir drausmės kodekso nustatytų reikalavimų, nustatomas terminas trūkumams pašalinti. Dalyviui trūkumų nepašalinus per nustatytą terminą, pateiktą paaiškinimą gali būti atsisakoma priimti.
4. Drausminis organas turi teisę atsisakyti priimti įrodymus ir motyvus, kurie galėjo būti pateikti paaiškiniame, jeigu mano, kad vėlesnis jų pateikimas užvilkins sprendimo priėmimą Drausmės pažeidimo byloje.
5. Jeigu Dalyvis be pateisinamos priežasties per nustatytą terminą nepateikia paaiškinimo arba jį atsisakoma priimti šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytu pagrindu, Drausminis organas turi teisę priimti sprendimą, remdamasis byloje esančiais įrodymais.

31 straipsnis. Terminai.

1. Etikos ir drausmės kodekse nustatyti veiksmai atliekami jame nustatytais terminais. Tais atvejais, kai konkrečių terminų nenustato Etikos ir drausmės kodeksas, juos nustato atitinkamas Drausminis organas.
2. Terminai veiksams atlikti apibrėžiami tikslia kalendorine data, valanda arba nurodomas įvykis, kuris būtinai turi įvykti, arba laiko tarpas, per kurį atitinkamas veiksmas gali būti atliekamas.
3. Terminas prasideda rytojaus dieną nuo nulio valandų nulio minučių po tos kalendorinės datos arba to įvykio, kuriais apibrėžta termino pradžia, jeigu Etikos ir drausmės kodekse nenumatyta kitaip.
4. Metais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinių termino metų mėnesį ir dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulio minučių. Mėnesiais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą termino paskutinio mėnesio dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulio minučių. Jeigu metais ar mėnesiais skaičiuojamo termino pabaiga tenka tokiam mėnesiui, kuris atitinkamos dienos neturi, tai terminas pasibaigia paskutinę to mėnesio dieną. Savaitėmis skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinės termino savaitės dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulio minučių.
5. Tais atvejais, kai paskutinė termino diena tenka ne darbo ar oficialios šventės dienai, termino pabaigos diena laikoma po jos einanti darbo diena.
6. Atitinkamas veiksmas, kuriam atlikti yra nustatytas terminas, laikomas atliktu per nustatytą terminą, jeigu veiksmas buvo atliktas iki tokio termino pabaigos.
7. Kai terminas yra nustatytas skundo, kitų dokumentų pateikimui ar pinigų sumokėjimui, laikoma, kad atitinkamas veiksmas buvo atliktas per nustatytą terminą, jeigu skundas kiti dokumentai buvo pateikti ar sumokėti pinigai buvo įskaityti į gavėjo sąskaitą iki paskutinės termino dienos dvidešimt ketvirtos valandos nulio minučių. Ši taisyklė netaikoma, kai veiksmui atlikti nustatytas terminas yra apibrėžtas valandos tikslumu. Tokiu atveju, atitinkamas veiksmas turi būti atliktas iki paskutinės termino dienos atitinkamos valandos.
8. Kiekvienu atveju, ar atitinkamas veiksmas buvo atliktas per nustatytą terminą, sprendžia atitinkamas Drausminis organas.
9. Proceso šalies prašymu dėl svarbių priežasčių atitinkamo Drausminio organo pirmininkas gali pratęsti ar atnaujinti nustatytą terminą tokios šalies veiksmui atlikti.
10. Teisė atlikti veiksmus išnyksta pasibaigus nustatytam jiems atlikti terminui. Terminu, nustatyto tam tikrai pareigai atlikti, praleidimas neatleidžia nuo pareigos atlikimo. Už pareigos nustatyto terminu neatlikimą terminą praleidusiai proceso šaliai gali būti taikomos šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytos sankcijos.

32 straipsnis. Proceso šalys ir jų teisės.

1. Drausmės pažeidimo byloje proceso šalimi yra įtariamas pažeidimu Dalyvis ir/ar kitas Etikos ir drausmės kodekse nurodytas Dalyvis, kuriam pagal Etikos ir drausmės kodeksą gali būti taikoma sankcija.
2. Proceso šalis procese pagal šį Etikos ir drausmės kodeksą gali turėti atstovą ir būti atstovaujama tinkamai įgalioto asmens, atliekant bet kokius procesinius/teisinius veiksmus, vykdomus pagal šį Etikos ir drausmės kodeksą. Proceso šalies atstovas proceso šalies vardu gali atlikti atitinkamus procesinius/teisinius veiksmus, vykdomus pagal šį Etikos ir drausmės kodeksą, tik po to, kai yra pateikiamas atitinkamam Drausminiam organui atitinkamas teises atstovauti proceso šalį suteikiantis ir įrodantis dokumentas. Proceso šalis turi teisę pasirinkti atstovą, turintį teisinį išsilavinimą ir pateikusį to įrodymą, savo nuožiūra. Proceso dalyviui ir/ar jo atstovui neatlyginamos išlaidos, susijusios su atstovo dalyvavimu Drausmės pažeidimo byloje.
3. Proceso šalys, Etikos ir drausmės kodekse nustatyta tvarka, turi teisę teikti paaiškinimus, parodymus, įrodymus, savo prašymus, pageidavimus, teikti savo argumentus ir samprotavimus visais atitinkamo nagrinėjamo klausimo ir/ar ginčo klausimais, susipažinti su bylos medžiaga, rinkti įrodymus, dalyvauti renkant įrodymus, gauti Drausminių organų sprendimų nuorašus bei įgyvendinti kitas šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytas teises.
4. Etikos ir drausmės kodekse nustatytos proceso šalių teisės yra/gali būti ribojamos, siekiant išsaugoti konfidencialios informacijos ir turimų/renkamų įrodymų slaptumą, taip pat tais atvejais, kai tai būtina, siekiant užtikrinti tinkamą ir/ar operatyvų klausimo ir/ar ginčo išnagrinėjimą bei kitais šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytais atvejais.

33 straipsnis. Įrodymai.

1. Įrodymai Drausmės pažeidimo byloje – bet kokie faktiniai duomenys, kuriais remdamasis Drausminis organas konstatuoja, kad yra aplinkybių, patvirtinančių esant/nesant Drausmės pažeidimą ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra. Drausminiai organai nagrinėja tik tuos įrodymus, kurie patvirtina arba paneigia, turinčias reikšmės nagrinėjamam klausimui ir/ar ginčui, aplinkybes.
2. Duomenys nustatomi bet kokiomis įrodinėjimo priemonėmis, tame tarpe, bet neapsiribojant proceso šalių paaiškinimais, liudytojų parodymais, rašytiniais įrodymais, daiktiniais įrodymais, ekspertų išvadomis, nuotraukomis, vaizdo bei garso įrašais ir kitomis priemonėmis. Proceso šalių paaiškinimai, liudytojų parodymai pateikiami raštu ir yra rašytiniai įrodymai, išskyrus Etikos ir drausmės kodekso 33 straipsnyje numatytas išimtis.
3. Drausminiai organai turi teisę atsisakyti priimti įrodymus, jeigu šie įrodymai galėjo būti pateikti anksčiau, o jų vėlesnis pateikimas užvilkins bylos nagrinėjimą.
4. Drausminiai organai turi visišką diskreciją įrodymų vertinimo atžvilgiu ir įrodymus vertina pagal savo vidinį įsitikinimą. Vertindami įrodymus jie gali atsižvelgti į proceso šalių elgesį nagrinėjant atitinkamą klausimą ir/ar ginčą, ypač į tai, kaip jos vykdė bendradarbiavimo su Drausminiais organais bei kitas Etikos ir drausmės kodekse numatytas pareigas.
5. Proceso šalys įrodymus renka ir juos pateikia Drausminiams organams savo sąskaita.
6. Tais atvejais, kai proceso šalys nėra kviečiamos ar yra kviečiamos į atitinkamo Drausminio organo posėdį, proceso šalys privalo pateikti visus įrodymus per terminą nurodytą Drausmės organo prašyme likus ne mažiau 24 valandoms iki atitinkamo Drausminio organo posėdžio. Tais atvejais, kai proceso šalys yra kviečiamos į atitinkamo Drausminio organo posėdį, proceso šalys rašytinius ir daiktinius įrodymus, privalo pateikti iki atitinkamo Drausminio organo posėdžio pradžios. Atitinkamas Drausminis organas gali priimti ir vertinti proceso šalių pateiktus įrodymus ir tais atvejais, kai jie pateikti nesilaikant šioje straipsnio dalyje nurodytų terminų, jeigu pateikti įrodymai patvirtina bylai svarbias aplinkybes ir proceso šalis įrodo, kad jų pateikti atitinkamam Drausminiam organui negalėjo anksčiau.
7. Nereikia įrodinėti visiems žinomų aplinkybių, aplinkybių, nustatytų įsiteisėjusiu Drausminio organo sprendimu, nagrinėjant kitą klausimą ir/ar ginčą tarp tų pačių asmenų (prejudiciniai faktai),

preziuruojamų ir nepaneigtų aplinkybių ir aplinkybių, kurios grindžiamos proceso šalių pripažintais faktais.

34 straipsnis. Proceso šalių ir kitų asmenų apklausa posėdyje.

1. Proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudininkai, specialistai ir pan.) į atitinkamo Dausminio organo posėdį nėra kviečiamos ir neapklausiamos, nebent Dausminis organas nusprendžia, kad proceso šalių ir/ar kitų asmenų (liudininkų, specialistų ir pan.) dalyvavimas Dausminio organo posėdyje ir jų apklausa yra būtina, siekiant tinkamai išnagrinėti bylą.
2. Tuo atveju, kai į Dausminio organo posėdį yra kviečiamos proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudininkai, specialistai ir pan.), proceso šalių ir/ar kitų asmenų (liudininkų, specialistų ir pan.) apklausos atlikimo tvarką nustato Dausminio organo posėdžio pirmininkas arba pirmininko pavaduotojas.
3. Dausminio organo posėdyje, kuriame dalyvauja proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudininkai, specialistai ir pan.), Dausminio organo pirmininko arba pavaduotojo nustatyta tvarka proceso šalys gali užduoti klausimus viena kitai ir kitiems posėdyje dalyvaujantiems asmenims (liudininkams, specialistams ir pan.).
4. Proceso šalies ir/ar kito asmens (liudininko, specialisto ir pan.) apklausa yra protokoluojama.
5. Į Dausminio organo kviesto proceso šalies ir/ar kito asmens (liudininko, specialisto ir pan.) neatvykimas į Dausminio organo posėdį be svarbių priežasčių, netrukdo bylos išnagrinėjimui atitinkamame Dausminio organo posėdyje bei sprendimo priėmimui, nebent Dausminis organas nusprendžia kitaip.
6. Baigus apklausas, proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudininkai, specialistai ir pan.) privalo palikti patalpas, kuriose vyksta Dausminio organo posėdis.

35 straipsnis. Informacijos, procesinių dokumentų ir sprendimų perdavimas/įteikimas.

1. Proceso šalims informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai, įskaitant Dausminių organų sprendimus, perduodama bet kuriuo vienu iš šių būdų:
  - 1.1. įteikiami šalių nurodytais adresais
  - 1.2. ir/arba faksu
  - 1.3. ir/arba elektroniniu paštu.Informacijos perdavimas bet kuriuo vienu iš nurodytų būdų yra laikomas tinkamu perdavimu.
2. Informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai gali būti perduodami /įteikiami proceso šalies atstovui. Informacijos, susijusios su procesu, procesinių dokumentų ir Dausminių organų sprendimų perdavimas/įteikimas proceso šalies atstovui laikomas tinkamu perdavimu/įteikimu proceso šaliai.
3. Tuo atveju, jeigu informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai proceso šaliai yra perduodama/įteikiama jos nurodytu adresu, atitinkama informacija susijusi su procesu, procesiniai dokumentai tokiai proceso šaliai yra laikomi tinkamai įteiktais praėjus 3 (trims) darbo dienoms nuo atitinkamos informacijos, susijusios su procesu, procesinio dokumento išsiuntimo proceso šaliai dienos.
4. Tuo atveju, jeigu informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai proceso šaliai yra perduodama/įteikiama jos nurodytu faksu ar elektroninio pašto adresu, atitinkama informacija susijusi su procesu, procesiniai dokumentai tokiai proceso šaliai yra laikomi tinkamai įteiktais atitinkamos informacijos, susijusios su procesu, procesinio dokumento išsiuntimo proceso šaliai nurodytu faksu ar elektroninio pašto adresu dieną.
5. Proceso šalys Dausminiam organui teikiamuose dokumentuose privalo nurodyti tikslų adresą, faksą, elektroninio pašto adresą. Proceso šalims tenka visa rizika, jeigu informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai jiems nėra ar negali būti įteikiami jų Dausminiam organui teikiamuose dokumentuose nurodytu adresu, faksu ir/ar elektroniniu paštu. Proceso šalys privalo

nedelsiant informuoti atitinkamą Dausminį organą apie adresą, fakso ir/ar elektroninio pašto adresą pasikeitimus.

6. Tuo atveju, jei Proceso šalis dar nėra pateikusi Dausminiam organui informacijos apie adresą, faktą, elektroninio pašto adresą, Dausminis organas visą informaciją perduoda viešai skelbiamu adresu, faksu, elektroninio pašto adresu. Dausminis organas gali siųsti juridiniam asmeniui Dalyviui, informaciją skirtą fiziniam asmeniui Dalyviui. Šiuo atveju informacijos perdavimas juridiniam asmeniui Dalyviui yra laikomas šios informacijos perdavimu fiziniam asmeniui Dalyviui. Juridinis asmuo Dalyvis, gavęs informaciją, privalo nedelsiant ją perduoti fiziniam asmeniui Dalyviui, kuriam ši informacija yra skirta.

36 straipsnis. Išlaidos.

1. Proceso metu patirtos proceso šalių, liudytojų išlaidos, susijusios su dalyvavimu Dausmės pažeidimo byloje, įrodymų rinkimu, neatlyginamos, jei Etikos ir dausmės kodekse nenumatyta kitaip.

37 straipsnis. Dausminių organų sprendimai.

1. Išnagrinėjęs Dausmės pažeidimo bylą, Dausminis organas priima vieną iš tokių sprendimų:
  - 1) skirti sankciją;
  - 2) nutraukti Dausmės pažeidimo bylą;
  - 3) pripažinti, kad Dalyvis nepadarė Dausmės pažeidimo.
2. Sprendimai priimami posėdyje paprasta posėdyje dalyvaujančių atitinkamo Dausminio organo narių balsų dauguma. Susilaikyti nuo balsavimo negalima. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia atitinkamo Dausminio organo pirmininko balsas (pastarajam nedalyvaujant – pirmininko pavaduotojo balsas).
3. Išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą išimtį, Dausminių organų sprendime turi būti nurodyta:
  - a) sprendimo priėmimo data;
  - b) Dausminio organo sudėtis, priėmusi sprendimą;
  - c) proceso šalys, jų atstovai;
  - d) trumpa bylos santrauka;
  - e) proceso šalių reikalavimai ar prašymai;
  - f) sprendimo priėmimo motyvai ir teisiniai argumentai, kuriais Dausminis organas vadovavosi priimdamas sprendimą (sprendimo motyvuojamoji dalis);
  - g) Dausminio organo išvada ir/ar sprendimas;
  - h) Dausminio organo sprendimo apskundimo tvarka.
4. Dausminis organas turi teisę priimtą sprendimą surašyti, nenurodydamas sprendimo priėmimo motyvų ir teisinių argumentų, ir proceso šalims perduoti/įteikti Dausminio organo sprendimą be sprendimo motyvuojamosios dalies. Tokiu atveju proceso šalys, gavusios Dausminio organo sprendimą be motyvų ir teisinių argumentų, turi teisę per 7 (septynias) dienas nuo tokio sprendimo gavimo dienos, raštu pareikalauti atitinkamo Dausminio organo pateikti priimto sprendimo motyvuojamąją dalį. Proceso šalims nepasinaudojus šia teise per nurodytą terminą, atitinkamas Dausminio organo sprendimas tampa galutiniu bei neskundžiamu. Proceso šaliai pareikalavus atitinkamo Dausminio organo sprendimo motyvuojamosios dalies, proceso šalims yra įteikiamas/pateikiamas atitinkamas Dausminio organo sprendimas tokia apimtimi, kaip yra nurodyta šio Etikos ir dausmės kodekso 37 straipsnio 3 dalyje. Tokiu atveju terminas paduoti apeliacinį skundą dėl atitinkamo Dausminio organo sprendimo pradedamas skaičiuoti nuo atitinkamo Dausminio organo sprendimo su jo motyvuojamąja dalimi perdavimo/ įteikimo atitinkamai proceso šaliai dienos.
5. Dausminio organo sprendimą pasirašo Dausminio organo pirmininkas arba pirmininko pavaduotojas.
6. Dausminis organas, priėmęs sprendimą, gali savo iniciatyva ar dalyvaujančių byloje asmenų pareiškimu ištaisyti sprendime rašymo apsirikimus ar aiškias aritmetines klaidas, kurių ištaisyimas

nekeičia sprendimo esmės. Sprendimas, ištaisius apsirikimus ar klaidas, įteikiamas/pateikiamas proceso šalims šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatyta tvarka.

7. Drausminio organo priimti sprendimai yra nevieši. Drausminis organas turi teisę, įvardindamas visas suinteresuotas puses, publikuoti priimtus sprendimus viešai www.beisbolas.lt. Asmenys, paminėti/nepaminėti šiuose sprendimuose, neturi teisės remdamiesi šiuo sprendimu veikti prieš LBA, ar prieš bet kurį šį sprendimą paskelbusį ar sprendime paskelbtą asmenį.

38 straipsnis. Sprendimų įsiteisėjimas.

1. Drausminio organo – sprendimai įsiteisėja nuo jų priėmimo dienos.
2. Drausminio organo sprendimui įsiteisėjus, toks sprendimas proceso šaliai (-ims) tampa privalomu ir/ar sukelia atitinkamas teises pasekmes.

39 straipsnis. Apeliacinio skundo dėl LBA Etikos ir drausmės komisijos sprendimų pateikimas.

1. Etikos ir drausmės kodekso reikalavimus atitinkantis apeliacinis skundas turi būti paduotas tiesiogiai LBA Apeliaciniam teismui, įteikiant apeliacinį skundą LBA administracijai, ne vėliau, kaip per 7 kalendorines dienas nuo LBA Etikos ir drausmės komisijos sprendimo įteikimo el.paštu priėmimo ar asmeniškai dienos.

2. Apeliacinis skundas apmokestinamas Drausmes kodekse nustatytu mokesčiu.

3. Apeliacinį skundą turi teisę paduoti Dalyvis, kurio atžvilgiu priimtas skundžiamas sprendimas ir/ar jo atstovas.

4. Dalyvis (apeliantas) apeliacinį skundą pateikia raštu. Pateiktame apeliaciniame skunde turi būti:

a) proceso šalių vardas, pavardė/pavadinimas, kodas (jeigu jis yra žinomas), gyvenamoji vieta/buveinės adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas (jeigu jie yra žinomi);

b) proceso šalies atstovo vardas, pavardė, adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas, dokumentas, įrodantis atstovo teises ir pareigas, nebent proceso šalis atstovo neturi;

c) skundžiamas sprendimas;

d) bylos aplinkybės, įrodymai ir teisiniai argumentai, kuriais pagrindžiamas sprendimo ar jo dalies neteisėtumas ar nepagrįstumas (apeliacinio skundo pagrindas), ir naujų įrodymų pateikimo motyvai;

e) apelianto prašymas (apeliacinio skundo dalykas);

f) mokesčio už apeliacinį skundą sumokėjimą patvirtinantis dokumentas;

g) priedai, pridedami prie apeliacinio skundo;

h) apeliacinio skundo surašymo diena ir apeliacinį skundą paduodančio Dalyvio ir/ar jo įgalioto atstovo parašas.

5. Apeliacinio skundo priėmimo klausimą sprendžia ir atitikimą šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytiems reikalavimams patikrina LBA apeliacinio teismo pirmininkas. Tuo atveju, jeigu pateiktas apeliacinis skundas neatitinka šiame Etikos ir drausmės kodekso straipsnyje nustatytų reikalavimų, nustatomas terminas trūkumams pašalinti. Apeliantui trūkumų nepašalinus per nustatytą terminą, apeliacinis skundas laikomas nepateiktu, o sumokėtas mokestis už apeliacinį skundą Dalyviui (apeliantui) negrąžinamas.

6. Apeliacinio skundo pateikimas sustabdo LBA etikos ir drausmės komisijos priimto sprendimo galiojimą.

7. LBA apeliacinio teismo sprendimas nėra ir negali būti skundžiamas jokiais būdais ir tvarka.

40 straipsnis. Bylos nutraukimas.

1. Drausmės pažeidimo byla atitinkamo Drausminio organo sprendimu gali būti nutraukta šiais atvejais:

- 1) kai nustatoma, kad iki Drausmės pažeidimo bylos suėjo senaties terminai;
- 2) kitais atvejais, kai tolesnis bylos nagrinėjimas netenka prasmės;
- 3) kai bylos Šalys susitaiko..

41 straipsnis. Bylos atnaujinimas.

1. Drausmės pažeidimo byla, užbaigta įsiteisėjusiu Drausminio organo sprendimu, gali būti atnaujinta, jeigu:

1) LBA Apeliacinio teismo nutartimi konstatuota, kad, įrodymai, kuriais buvo paremti minėti teisės aktai ir/arba Drausminio organo priimtas nutarimas ar nutartis, yra pripažinti negaliojantys;

2) organo narys buvo šališkas ir dėl to buvo priimtas neteisėtas ir nepagrįstas sprendimas;

3) paaiškėjo kitų aplinkybių, kurios Drausminiam organui nebuvo ir negalėjo būti žinomos priimant sprendimą ir kurios vienos ar kartu su anksčiau nustatytomis aplinkybėmis įrodo, kad Dalyvis yra nekaltas arba, kad jis padarė lengvesnį ar sunkesnį Drausmės pažeidimą, taip pat aplinkybėmis, kurios įrodo, kad Dalyvis yra kaltas.

2. Drausmės pažeidimo byla gali būti atnaujinama LBA Apeliacinio teismo nutartimi, proceso šalies prašymu arba Drausminio organo iniciatyva.

XII SKYRIUS NEŠALIŠKA SKUNDŲ, KONFLIKTŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

Nešališko skundų ir konfliktų nagrinėjimo tvarka su konfidencialių pranešimų nagrinėjimo integracija

LBA savo vidaus dokumentuose turi nustatyti nešališką skundų ir konfliktų nagrinėjimo tvarką, kuri užtikrina objektyvų ir teisingą procesą. Ši tvarka yra svarbi siekiant užtikrinti darbuotojų pasitikėjimą ir veiklos skaidrumą. Be to, yra įtraukta konfidencialių pranešimų nagrinėjimo procedūra, kuri padeda užtikrinti asmens duomenų apsaugą ir reaguoti į skundus bei pranešimus apie galimus pažeidimus.

42 straipsnis. Skundų ir konfliktų nagrinėjimo tvarka

Skundų ir konfliktų nagrinėjimo tvarkos tikslas – užtikrinti objektyvų ir nepriklausomą skundų bei ginčų sprendimo procesą, kuriame būtų atsižvelgiama į visų šalių interesus ir teisėtus reikalavimus.

Principai

- **Nešališkumas:** Kiekvienas skundas ar konfliktas nagrinėjamas be išankstinių nusistatymų.
- **Teisingumas:** Visos pusės turi teisę būti išklaustytos, o sprendimai priimami remiantis objektyviais įrodymais.
- **Panaudojimo pritaikymas:** Procesas turi būti pritaikytas įvairioms situacijoms ir turi užtikrinti greitą sprendimą.

Procedūra

- Skundą ar konfliktą galima pateikti elektroniniu būdu, raštu arba tiesiogiai susisiekiant su atsakingu asmeniu.

El.paštas: office@beisbolas.lt

- Nustatytas skundo gavimo ir nagrinėjimo terminas (20 darbo dienų).
- Skundo ar konflikto nagrinėjimą atlieka specialiai paskirtas asmuo arba komitetas.
- Visos proceso dalys dokumentuojamos ir pateikiamos abiem šalims.

43 straipsnis. Konfidencialių pranešimų nagrinėjimo tvarka

Konfidencialių pranešimų nagrinėjimo tvarka turi užtikrinti, kad visi pranešimai apie galimus pažeidimus, netinkamą elgesį ar kitus svarbius klausimus būtų nagrinėjami atsakingai ir be baimės dėl keršto ar neigiamų pasekmių.

Principai

- **Konfidencialumas:** Visi pranešimai turi būti nagrinėjami užtikrinant aukščiausią konfidencialumo lygį.
- **Apsauga nuo keršto:** Asmenys, pateikiantys konfidencialius pranešimus, turi būti apsaugoti nuo bet kokio neigiamo elgesio.
- **Sklandus sprendimų priėmimas:** Pranešimai turi būti nagrinėjami skaidriai ir greitai.

Procedūra

- Asmuo gali pateikti konfidencialų pranešimą anonimiškai arba su savo duomenimis.
- Pranešimus gauna atsakingas asmuo ar komitetas, kuris užtikrina jų konfidencialumą.
- Nustatomi aiškūs terminai pranešimo nagrinėjimui (pvz., 5 darbo dienos).
- Jei reikia, pranešimai gali būti perduoti aukštesniems organams, kad būtų priimtas tinkamas sprendimas.
- Po nagrinėjimo pateikiama ataskaita apie atliktus veiksmus, užtikrinant, kad visi veiksmai buvo teisėti ir proporcingi.

44 straipsnis. Dokumentavimo ir ataskaitų teikimo tvarka

Dokumentų tvarkymas

Visi su skundais, konfliktais ir konfidencialiais pranešimais susiję dokumentai turi būti tinkamai įrašomi, kad būtų užtikrintas atsekamumas ir atskaitomybė. Dokumentai turi būti saugomi pagal galiojančius įstatymus ir įmonės vidaus tvarkas.

Ataskaitų teikimas

Įmonės vadovybė reguliariai gauna ataskaitas apie nagrinėjamus skundus, konfliktus ir konfidencialius pranešimus, kad galėtų užtikrinti tolesnį tobulinimą ir stebėseną.

Pareiškėjo vidaus dokumentuose apibrėžtos skundų, konfliktų ir konfidencialių pranešimų nagrinėjimo tvarkos užtikrina teisingą, skaidrų ir saugų procesą, kuris padeda kurti pasitikėjimą ir skaidrumą organizacijoje.

XIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45 straipsnis. Etikos ir drausmės kodekso įsigaliojimas.

1. Šis Etikos ir drausmės kodeksas taikomas dėl tų įvykių ir/ar pažeidimų, kurie atsirado ir/ar buvo padaryti po šio Etikos ir drausmės kodekso įsigaliojimo momento.
2. Etikos ir drausmės kodeksas įsigalioja jį patvirtinus LBA narių suvažiavime.

46 straipsnis. Reikalavimai drausminėms taisyklėms.

1. LBA valdymo organai, kiti organai privalo suderinti nuostatus ar kitus, jų veiklą reglamentuojančius dokumentus, su Etikos ir drausmės kodekso nuostatomis.

**PRIEKABIAVIMO, SEKSUALINIO PRIEKABIAVIMO IR SMURTO PREVENCIJOS
LIETUVOS BEISBOLO ASOCIACIJOJE TAISYKLĖS**

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Visi Lietuvos beisbolo asociacijos (toliau – LBA) darbuotojai, nariai, sportininkai ir kiti suinteresuoti asmenys privalo būti supažindinti ir laikytis šių priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir smurto prevencijos taisyklių (toliau vadinama - Taisyklės), kurios yra skelbiamas LBA interneto svetainėje. LBA darbuotojai, nariai, sportininkai ir kiti suinteresuoti asmenys privalo aktyviai dalyvauti draugiškos, žmogaus orumą gerbiančios, lygias galimybes ir nediskriminavimą užtikrinančios aplinkos kūrimu.
2. Draudžiama priekabauti, seksualiai priekabauti ar smurtauti prieš LBA darbuotojus, narius, sportininkus ir kitus asmenis.
3. LBA priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo bei smurto prevencijos politika remiasi teisės aktų reikalavimais ir šiomis Taisyklėmis.

II SKYRIUS TAISYKLĖSE VARTOJAMOS SĄVOKOS

1. **Atsakingas asmuo** – LBA generalinis sekretorius, gaunantis pranešimą ar skundą apie įvykį ir pagal nustatytą tvarką organizuojantis skundo ar įvykio nagrinėjimą.
2. **Fizinė prievarta** – tai tyčinis ir nepageidautinas veiksmas, pvz. mušimas, spyrimas, įkandimas ar kt., dėl kurio patiriama trauma arba sužalojimas.
3. **Nukentėjusysis** – LBA darbuotojas, narys, sportininkas ar kitas asmuo, prie kurio priekabiavo, seksualiai priekabiavo ir prieš kurį buvo panaudotas smurtas.
4. **Pranešimas** – žodinis ar rašytinis informacijos pateikimas apie seksualinį priekabiavimą, smurtą ir priekabiavimą.
5. **Priekabiavimas** – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, tautybės, rasės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu siekiama įžeisti arba įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.
6. **Psichologinė prievarta** – tai bet koks nepageidautinas veiksmas, įskaitant įkalinimą, izoliavimą, žodinį, įžeidimą, pažeminimą, gąsdinimą, psichologinę agresiją, grasinimą panaudoti fizinę jėgą, arba kitą elgesį, kuris gali menkinti tapatumo, orumo ir savivertės jausmą, taip pat gali pakenkti fizinei, psichinei, dvasinei, moralei ar socialinei LBA darbuotojo, nario, sportininko ar asmens sveikatai, saugai ir gerovei.
7. **Seksualinis priekabiavimas** – asmeniui, prie kurio priekabiuojama, nepriimtinas ir nepageidaujamas, užgaulus, žodžiu, raštu ar fiziniu veiksniu išreikštas seksualinio pobūdžio elgesys, kuriuo siekiama sukurti, arba kuriama asmenį, su kuriuo taip elgiamasi, bauginanti, jam nemaloni, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.
8. **Skundas** – nukentėjusio asmens rašytinis kreipimasis dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto.
9. **Skundžiamasis** – asmuo, dėl kurio elgesio pateiktas pranešimas, skundas dėl seksualinio priekabiavimo, priekabiavimo ar smurto.
10. **Smurtas** – veikimu ar neveikimu daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria neturtinę, fizinę ar materialinę žalą.

III SKYRIUS PRIEKABIAVIMO, SEKSUALINIO PRIEKABIAVIMO IR SMURTO FORMOS

1. Seksualinis priekabiavimas, priekabiavimas ir smurtas gali pasireikšti šiomis formomis:
  - 1.1. nepageidaujamas fizinis kontaktas (pvz., plekštelėjimas, glostymas, glamonėjimas, grybštelėjimas, siekimas pabučiuoti, bučiavimas ir kt.) ar tokio kontakto reikalavimas;
  - 1.2. žodinis ar rašytinis žeminimas (įžeidžiantys juokai ir pokštai, nuolatinės pastabos, neapykantos kalba, apkalbos, gandų skleidimas, šmeižtas ir pan.);
  - 1.3. įžeidžiančių paveikslėlių, užrašų ar kitos medžiagos demonstravimas, įžeidūs gestai;
  - 1.4. pornografinių ar seksistinių nuotraukų, paveikslėlių, tekstų demonstravimas ar siuntimas elektroninio ryšio priemonėmis;
  - 1.5. sąmoningas izoliavimas ar nebendravimas sportinėje veikloje, atskyrimas nuo socialinių veiklų;
  - 1.6. įkyrus siekis bendrauti, asmens sekimas ar informacijos apie asmenį rinkimas, kai tai nesusiję su atliekamomis darbinėmis funkcijomis ar sportu;
  - 1.7. grasinimas ar kitoks bauginantis elgesys, kuriuo siekiama riboti asmens apsisprendimo laisvę;
  - 1.8. poveikis LBA darbuotojui, nariui ar kitam suinteresuotam asmeniui siekiant tam tikro su darbo funkcijų atlikimu ar sportu nesusijusio elgesio, paslaugų ar seksualinių paslaugų;
  - 1.9. nepagrįstas darbo sąlygų pabloginimas, lyginant su kitais asmenimis;
2. Priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir smurto formų sąrašas nėra baigtinis.
3. Priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas ir smurtas gali pasireikšti ir kitokiais būdais, kurie nėra akivaizdūs, tačiau kuria nemalonią, bauginančią, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.

IV SKYRIUS REKOMENDUOJAMAS LBA DARBUOTOJŲ, NARIŲ, SPORTININKŲ IR KITŲ ASMENŲ ELGESYS, SIEKIANT IŠVENGTI PRIEKABIAVIMO, SEKSUALINIO PRIEKABIAVIMO IR SMURTO IR PERSEKIOJIMO

1. LTF rekomenduojama laikytis šių principinių nuostatų:
  - 1.1. Analizuoti savo elgesį ir vertinti, ar jis atitinka Taisyklių nuostatas.
  - 1.2. Būti sąmoningu, žinoti ar numanyti, koks potencialus elgesys gali būti laikomas seksualiniu priekabiavimu ir smurtu.
  - 1.3. Būti atidžiu ir jautriu kitiems LBA darbuotojams, nariams, sportininkams ir kitiems asmenims, gerbti jų privatų gyvenimą, pažiūras, įsitikinimus, jų fizinį ir psichinį neliečiamumą, stengtis suvokti, ar jo žodžiu, raštu ar fiziniu veiksniu išreikštas elgesys gali sukelti nemalonias, nepageidaujamas, orumą žeidžiančias pasekmes, gali trukdyti kitą asmenį darbo aplinkoje, dėl ko jis gali nesugebėti tinkamai vykdyti savo funkcijas, pavyzdžiui:
    - familiarus pasisveikinimo būdas,
    - komplimentai, nesusiję su sportinėmis asmens savybėmis,
    - komentarai apie fizinę išvaizdą ar aprangą, žmogaus identiteto požymius,
    - neetiški komentarai apie pažiūras, silpnybes ar stiprybes, jo privatų gyvenimą,
    - neetiški kreipiniai (pavyzdžiui, vardų trumpiniai, pravardės, maži biniiai kreipiniai),
    - seksualinio pobūdžio, įžeidžiantys ar nepagarbūs juokeliai ar pokštai,
    - fiziniai prisilietimai prie LBA darbuotojo, nario ar kito suinteresuoto asmens, fizinio ar psichologinio diskomforto sukėlimas, nesilaikant pagarbaus fizinio atstumo,
    - įkyrus dėmesio rodymas, fizinės išvaizdos apžiūrinėjimas,
    - kalbėjimo tonas, reiškiami garsai ir judesiai, kurie gali žėisti, žėminti žmogų ar kelti seksualinio pobūdžio asociacijas,
    - žėminančių garbę ir orumą vizualinių priemonių naudojimas (plakatai, nuotraukos, piešiniai, daiktai ir kt.),

- įžeidžiančio pobūdžio, žeminančių garbę ir orumą pranešimų, žinučių siuntimas.
2. Siekiant išvengti asmeniui nemalonaus, nepriimtino elgesio bei šio elgesio neigiamų pasekmių, esant abejonoms, kad tam tikras elgesys gali būti nepageidaujamas arba gali priversti kitą asmenį jaustis nepatogiai, žeminti jo orumą, rekomenduotina iš anksto pasiteirauti, aptarti su LBA darbuotojais, nariais, sportininkais ir kitais asmenimis, ar tam tikras elgesys, bendravimo forma yra priimtini.
  3. Jei LBA darbuotojas, narys, sportininkas ar kitas asmuo žodžiu, veiksmais ar atsako nebuvimu parodo kad tam tikras elgesys, nesusijęs ir (ar) nebūtinai darbo funkcijų vykdymui, jam nėra priimtinas – privaloma nedelsiant nutraukti tokį elgesį ir apriboti bendravimą iki privalomo vykdant darbo funkcijas.
  4. Nebūti pasyviu Taisyklių nuostatas pažeidžiančio elgesio stebėtoju, bet imtis aktyvių veiksmų tokiam elgesiui sustabdyti. Jeigu toks elgesys vyksta, netoleruoti jo, nelaikyti to pokštu ar nevykusiu pajuokavimu, neskatinti tokio elgesio pritariančia šypsena, juoku ar kitais tokį elgesį palaikančiais veiksmais.
  5. Patyrus tokį elgesį, turintį priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto požymius, patartina ramiai, mandagiu tonu pasakyti ar pranešti taip besielgiančiam asmeniui, kad šis elgesys nepriimtinas ir turi būti nutrauktas. Tai gali būti padaryta ir elektroniniu laišku ar žinute. Rekomenduotina paaiškinti, kokie gestai, žodžiai, komentarai, fizinis elgesys ar kiti veiksmai yra nemalonūs, sukuria žeminančią, įžeidžiančią darbinę ar studijų aplinką.
  6. Patartina visus įvykusius priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto veiksmus (elgesį) fiksuoti, užsirašyti laiką, liudytojus ir kitas reikšmingas aplinkybes.
  7. Jeigu priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas ar smurtas vyko kito LBA darbuotojo, nario ar kito suinteresuoto asmens atžvilgiu, rekomenduotina padrašinti jį prabilti apie tai, skatinti kreiptis į šiuos veiksmus atlikusį asmenį ir nedelsiant jam pranešti, kad toks elgesys yra nepageidaujamas.

V SKYRIUS PRANEŠIMO AR SKUNDO TYRIMO PRINCIPAI

1. Pranešimo ar skundo tyrimas grindžiamas šiais principais:
  - 1.1. nekaltumo – skundžiamasis laikomas nekaltu iki bus priimtas sprendimas dėl Taisyklių pažeidimo;
  - 1.2. operatyvumo – tyrimas atliekamas per įmanomai trumpiausią terminą;
  - 1.3. betarpiškumo – nukentėjusiajam, skundžiamajam, liudytojui (-ams) sudaromos visos galimybės pateikti paaiškinimus, savo veiksmų vertinimo ir aiškinimo versiją;
  - 1.4. pagalbos nukentėjusiajam – gavus skundą dėl taisyklių pažeidimo, sudaromos saugios darbo sąlygos;
  - 1.5. aktyvių prevencijos priemonių taikymo – nustatius pažeidimą, taikomos atitinkamos individualios prevencinės priemonės, užtikrinant LBA darbuotojams, nariams ir kitiems suinteresuotiems asmenims saugias ir jų orumo nežeidžiančias darbo sąlygas;
  - 1.6. objektyvumo ir nešališkumo – tyrimas atliekamas objektyviai, neturint išankstinių nuostatų dėl aplinkybių vertinimo.

VI SKYRIUS PRANEŠIMO AR SKUNDO PATEIKIMO TVARKA. TERMINAI

1. LBA darbuotojas, narys, sportininkas ar kitas asmuo pagrįstai manantis, kad prie jo ar kito asmens yra priekabiuojama, seksualiai priekabiuojama ar prieš jį yra naudojamas psichinis ir/ar fizinis smurtas turi teisę pateikti pranešimą ar skundą atsakingam asmeniui, kuris gautą informaciją nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikia tiesiogiai LBA prezidentui arba tiesiogiai Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai.

2. Nukentėjus sportininkui, 1 punkte minėta gauta informacija ne vėliau kaip kitą darbo dieną tolimesnio įvykio ištyrimui persiunčiama kitiems LBA nariams ir/ar kitiems suinteresuotiems asmenims, kuriems priklauso nukentėjęsysis sportininkas ar kitas asmuo.
3. Pranešime (skunde) LBA darbuotojas, narys, sportininkas ar kitas asmuo turi pateikti šią informaciją:
  - 3.1. įvykio detalius paaiškinimus apie patirto smurto, priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo situaciją, apraiškas ir aplinkybes;
  - 3.2. nurodyti galimus liudytojus;
  - 3.3. pateikti visą kitą turimą informaciją (garso įrašus, susirašinėjimą ir pan.).
4. LBA prezidentui gavus iš atsakingo asmens pranešimą ar skundą apie įvykį, sukviečiamas LBA Prezidiumas.
5. LBA Prezidiumo nariai privalo užtikrinti konfidencialumą. Draudžiama atskleisti bet kokią su tyrimu susijusią informaciją asmenims, nedalyvaujantiems tyrimo procedūroje. LBA Prezidiumo nariui, atskleidusiam kitiems asmenims su tyrimu susijusią informaciją, taikoma drausminė atsakomybė.
6. Apklausiant nukentėjusįjį ar skundžiamąjį asmenį, apklausoje gali dalyvauti ir jo atstovas.
7. Pranešimą ar skundą rekomenduojama pateikti per įmanomą trumpiausią laiką nuo skundžiamų veiksmų padarymo arba paaiškėjimo dienos.
8. Atlikusi tyrimą, LBA Prezidiumas įvertina jo metu gautus duomenis ir per 5 darbo dienas parengia bei pateikia išvadą ir priima sprendimą dėl drausminės atsakomybės ar kitų priemonių taikymo.
9. Pranešimas ar skundas ištiriamas ar prevencijos procedūra atliekama per įmanomą trumpiausią laiką, bet ne ilgiau nei per 1 mėnesį nuo pranešimo ar skundo gavimo dienos.
10. Pranešimo ar skundo tyrimo terminas LBA gali būti pratęsimas tik tuo atveju, jei dėl pateisinamų aplinkybių (ligos ir pan.) nėra galimybės apklausti nukentėjusiojo, skundžiamąjo ar liudytojo. Sprendimą dėl termino pratęsimo priima LBA Prezidiumas.

VII SKYRIUS PREVENCIJOS PROCEDŪRA

1. Prevencijos procedūros tikslas – net ir nesant akivaizdžių priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ar smurto požymių ar kitų profesinės etikos pažeidimų, užtikrinti saugią ir pagarbią darbinę ir sportinę aplinką LBA.
2. Prevencijos procedūra taikoma ir tuomet, jeigu nukentėjęs asmuo pageidauja tik sudrausminti skundžiamąjį ir užkirsti kelią tokiems veiksams ateityje, tačiau nepageidauja, kad būtų pradėtas tyrimas arba nėra pakankamo pagrindo tyrimui pradėti.
3. LBA Prezidiumui priėmus sprendimą pradėti prevencijos procedūrą, atsakingas asmuo pakartotinai supažindina skundžiamąjį asmenį su taisyklėmis, atkreipdamas dėmesį į tuos punktus, dėl kurių nesilaikymo pradėta prevencijos procedūra.
4. Prevencijos procedūra vykdoma pokalbio forma, kurio metu atsakingas asmuo atskirai bendrauja su skundžiamuoju, dalyvaujant ar nedalyvaujant nukentėjusiam asmeniui, siekiant taikiai išspręsti kilusius nesutarimus.

Lietuvos beisbolo asociacija ir kovos su diskriminacija sporte taisyklės

Lietuvos beisbolo asociacija savo vidaus dokumentuose yra pasitvirtinusi taisyklės, kuriose nustatyti tikslai ir konkretūs veiksmai, skirti kovai su diskriminacija sporte. Šios taisyklės užtikrina, kad beisbolo bendruomenėje būtų išlaikytos lygios galimybės visiems sportininkams, treneriams ir kitam personalui, nepriklausomai nuo jų lyties, rasės, tautybės, amžiaus, seksualinės orientacijos, religinių pažiūrų ar kitų asmeninių savybių.

Kovos su diskriminacija tikslai

Lygios galimybės visiems

Pagrindinis kovos su diskriminacija tikslas – užtikrinti, kad visi asmenys, nepriklausomai nuo jų asmeninių savybių, turėtų vienodas galimybes dalyvauti beisbolo veikloje, varžybose ir kituose sporto renginiuose. Tai apima tiek profesionalius, tiek mėgėjus sportininkus, taip pat trenerius ir kitą komandų personalą.

Nulinė tolerancija diskriminacijai

Asociacija turi nulinės tolerancijos politiką, kai kalbama apie bet kokios formos diskriminaciją. Tai reiškia, kad visi diskriminacijos atvejai, įskaitant rasizmą, seksizmą, homofobiją ar bet kokias kitas diskriminuojančias nuostatas, bus rimtai vertinami ir sprendžiami pagal griežtas taisyklės.

Kovos su diskriminacija priemonės

Švietimas ir mokymai

Lietuvos beisbolo asociacija reguliariai organizuoja mokymus ir seminarus, kurių tikslas – didinti sąmoningumą apie diskriminacijos problemas sporte ir skatinti geresnį supratimą apie lygybę ir pagarbą. Visos su sportu susijusios šalys (sportininkai, treneriai, teisėjai, organizatoriai) yra įpareigtos dalyvauti šiuose renginiuose.

Atsakingų asmenų paskyrimas

Kiekviena beisbolo komanda ir organizacija turi paskirti atsakingus asmenis, kurie prižiūrės, kaip laikomasi kovos su diskriminacija taisyklių. Šie asmenys bus atsakingi už skundų gavimą, tyrimų atlikimą ir atitinkamų priemonių taikymą.

Skundų pateikimo ir nagrinėjimo procedūra

Asociacija nustato aiškią tvarką, pagal kurią sportininkai ir kiti asmenys gali pranešti apie diskriminacijos atvejus. Skundai nagrinėjami objektyviai ir nepriklausomai, užtikrinant konfidencialumą ir apsaugą nuo keršto.

Skundus teikti: office@beisbolas.lt

Sankcijos už diskriminaciją

Bet kokie diskriminacijos atvejai, įskaitant žodinius išpuolius, veiksmus ar elgesį, bus griežtai baudžiami. Baudos gali apimti įspėjimus, diskvalifikacijas, varžybų rezultatų anuliavimą ar net uždraudimą dalyvauti sporto renginiuose.

Taisyklių įgyvendinimas ir stebėseną

Reguliarus peržiūrėjimas

Lietuvos beisbolo asociacija reguliariai peržiūri kovos su diskriminacija taisyklės ir jų įgyvendinimo efektyvumą, siekiant užtikrinti, kad jos būtų laikomasi visuose lygmenyse. Pagal poreikį taisyklės gali būti atnaujinamos ir pritaikomos pagal šiuolaikines tendencijas bei teisės aktų pokyčius.

Ataskaitų teikimas

Kasmet pateikiama ataskaita apie kovos su diskriminacija veiksmų įgyvendinimą, pateikiant informaciją apie atliktus tyrimus, priimtus sprendimus ir pasiektus rezultatus.

Šios taisyklės ir veiksmų planas padeda užtikrinti, kad Lietuvos beisbolo asociacija būtų vieta, kurioje visi asmenys, nepriklausomai nuo jų asmeninių savybių, jaustųsi gerbiami ir turėtų vienodas galimybes siekti sėkmės.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Šios Taisyklės ir visi jų pakeitimai yra skelbiami LBA interneto svetainėje.

LBA Etikos ir drausmės kodeksas priimtas Lietuvos beisbolo asociacijos narių suvažiavime 2018 m. gegužės 13 d.

LBA Dėl brutalaus žiūrovų ir sportininkų elgesio per sporto varžybas pritarta Patvirtinta Lietuvos beisbolo asociacijos prezidiumo posėdyje 2018 m. gruodžio 09 d.

Dėl atsakomybės manipuliavimo LBA sporto varžybose Patvirtinta Lietuvos beisbolo asociacijos prezidiumo posėdyje 2018 m. gruodžio 09 d.

Dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir smurto prevencijos Lietuvos beisbolo asociacijoje taisyklės patvirtintos prezidiumo posėdyje 2024 m. lapkričio 22 d.

Dėl dopingo prevencijos ir kovos su manipuliavimu sporto varžybose - patvirtinta prezidiumo posėdyje 2024 m. lapkričio 22 d.

Nešališkos skundų, konfliktų nagrinėjimo tvarkos taisyklės patvirtintos prezidiumo posėdyje 2024 m. lapkričio 22 d.

Diskriminacija sporte - patvirtintos prezidiumo posėdyje 2024 m. lapkričio 22 d.